БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 54 (16.744). | 5 март 1977 йил, шанба | Баҳоси 2 тийин.

◆ УЛУҒ ОКТЯБРЬ ШАРАФИГА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА
◆ РЕСПУБЛИКАМИЗ ИНДУСТРИЯСИНИНГ ДАДИЛ ОДИМЛАРИ
◆ ДАЛА ИШЛАРИ АВЖИДА
◆ БОҒБОН ВА СОҲИБКОРЛАРНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ

БЕШ ЙИЛЛИК ОДИМЛАРИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноати маҳсулотни реализация қилиш юзасидан 1977 йил январь-февраль ойлари планини 102,0 процент бажарди. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 5,4 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги 3,8 процент ошди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш ўсиши 72 процентни ташкил этди.

Республиканинг ҳамма областлари ва Тошкент шаҳри маҳсулотни реализация қилиш юзасидан 1977 йил январь-февраль ойлари планларини бажардилар.

Қорақалпоғистон АССРда ва республика областларида планнинг бажарилиши ва саноат ишлаб чиқаришининг ўсиш суръатлари қуйидагича бўлди:

Областлар	1977 йил январь-февраль ойларида маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилиш проценти	1977 йил январь-февраль ойларида ишлаб чиқарилган ялпи маҳсулот 1976 йилнинг январь-февраль ойларига нисбатан процент ҳисобида	пландан ташқари реализация қилинган маҳсулот йиллик мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида
Ўзбекистон ССР	102,0	105,4	10,2
Шу жумладан:			
Қорақалпоғистон АССР	100,4	102,7	1,3
Андижон области	103,8	103,3	14,3
Бухоро области	101,7	105,2	12,0
Жиззах области	101,0	115,2	2,7
Қашқадарё области	100,8	107,5	3,9
Наманган области	103,3	105,8	12,0
Самарқанд области	102,2	108,5	10,0
Сурхондарё области	103,7	103,2	14,0
Сирдарё области	104,5	120,8	19,0
Тошкент области (Тошкент шаҳрини ҳам қўшган ҳолда)	101,8	104,9	9,5
Фарғона области	101,8	104,1	8,8
Хоразм области	102,2	101,4	10,0

Шу билан бир қаторда айрим корхоналар планларини уддалай олмадилар. Булар орасида СССР Химия саноати министрлигининг «Узбитхимпласт» ишлаб чиқариш бирлашмаси, СССР Электротехника саноати министрлигининг «Электротерм» ишлаб чиқариш бирлашмаси, СССР Енгил ва озиқ-овқат саноати учун машинасозлик ҳамда рўзғор асбоблари министрлигининг «Союзхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси, СССР Қора металлургия министрлигининг Ўзбекистон «Вторчермет» республика бирлашмаси, Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг Самарқанддаги 17-ғишт бошқармаси, «Узбеккровля» комбинати Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг Фарғона ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси, Бухоро ип газлама комбинати, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг Коғон ёғ экстракция заводи, Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлигининг Қўқон гўшт комбинати, «Узплодоовощвинпром»нинг Урганч саноат-аграр бирлашмаси, «Главсредазирсовхозстрой»нинг Жиззах бинокорлик материаллари комбинати, Сопол-дренаж қувурлар заводи, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг Бухоро темир-бетон буюмлар заводи, «Узглавводстрой»нинг Сирдарё темир-бетон буюмлар заводи, Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигининг Тошкент нон маҳсулотлари комбинати, Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигининг Наманган тикувчилик фабрикаси, «Узглавлеспром»нинг «Узбеклес» комбинати ва бошқа корхоналар бор.

Партия, совет, касаба союз ва хўжалик ташкилотлари айрим корхоналарнинг планни бажармаслик сабабларини пухта текшириб кўришлари лозим. Фан-техникани тараққий эттириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, материаллар ва меҳнат ресурсларини тежаш асосида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, корхоналарнинг сифат кўрсаткичларини яхшилаш чораларини кўриш ва ҳар бир корхонанинг 1977 йилги план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлайдиган шароитларни яратишлари, меҳнат коллективларини КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этишга сафарбар қилишлари керак.

СОВЕТ ФАНИНИНГ ЮКСАК ВАЗИФАЛАРИ

3 март куни Москвада СССР Фанлар академиясининг йиллик умумий мажлиси ўз ишини тугатди.

Академия президиуми бош илмий секретари вазифасини ижро этувчи, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Г. К. Скрябин академиянинг 1976 йилдаги фаолияти тўғрисида доклад қилди. Ҳисобот йилида олимларнинг асосий диққат-эътибори КПСС XXV съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев съездда ҳамда СССР Фанлар академиясининг 250 йиллигига бағишланган тантанали мажлисда сўзлаган нутқларидаги қоида ва хулосаларни амалга оширишга қаратилди, деди у. Катта илмий ва халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлган ва мамлакатимизда фундаментал тадқиқотларни координациялаш масалаларига асосий эътибор берилди.

(ТАСС).

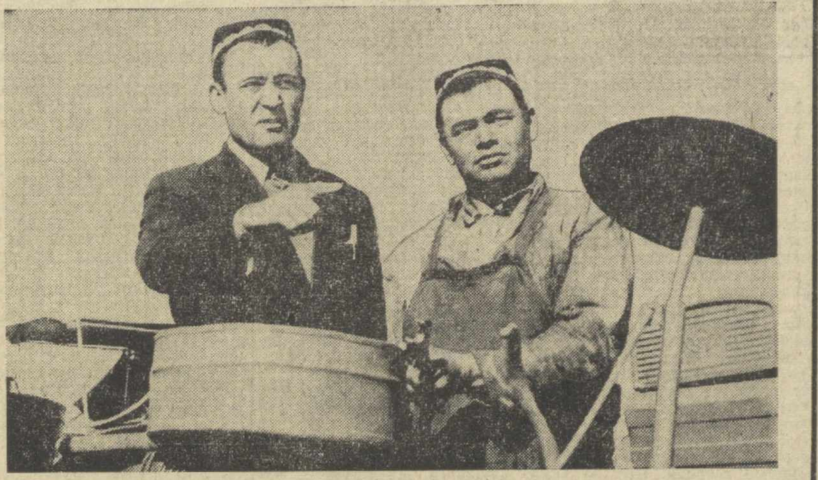

Қашқадарё области. Шаҳрисабз районидаги «Социализм» колхози азаматлари чигит экиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Қишлоқ хўжалик-техникаларининг ҳаммаси мавсумга шай қилиб қўйилди. Суратда: (чапдан) колхоз инженери Ш. Маллаев ремонтчи С. Тўраев билан ремонтдан чиқарилган техникани кўздан кечиришяпти.

Э. Қулмуродов фотоси.

ДЕҲҚОН БАҲОРИ БОШЛАНДИ

«ФАРҒОНА» СОВХОЗИ — ҚЎРИҚ ЕР ИФТИХОРИ

Оқолтин районининг азамат дала меҳнаткашлари, қалби олов механизаторлари бу йил баҳорги дала ишларини ҳар қачонгидан ҳам барвақт бошлаб юбордилар. Шу кеча-кундузда бепоён далаларда ҳаёт қайнамоқда. Етилган жойлар борона қилинмоқда, эртанги баҳорикор экинлар экилмоқда. Райондаги «Фарғона» совхозининг меҳнат аҳли биринчилардан бўлиб далага чиқдилар. Ҳозиргача 220 гектарлик майдонга арпа билан беда аралаштириб экиб бўлинди. Бу тадбир айниқса Отабой Сангинов бошқарувчилик қилаётган бўлимда уюшқоқлик билан сифатли қилиб ўтказилди. Хўжалик ғаллакорлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллик юбилейи йилида бошоқли экинлар ҳосилдорлигини гектар бошига 30 центнерга етказишга сўз берганлар. Шу мақсадда йил бошиданоқ барча тадбирлар пухта амалга оширилмоқда.

Совхоз далаларида ҳозир 35-40 дан ортиқ трактор тобга келган ерларнинг намини сақлаб қолиш мақсадида бороналашни жадал суръатлар билан олиб бормоқда. Эрта-индин дон учун маккажўхори экиш ишлари ҳам қизғин бошлаб юборилади. Бунинг учун барча зарур чоралар кўрилаётир. Эргаш Тиллаев, Хошим Розиқов, Абдусалом Абдуллаев ўртоқлар бошлиқ маккажўхорикорлик бригадаларида айниқса экиш-тикиш мавсумига пухта тайёргарлик кўрилаётир. Ўтган йили совхоз маккажўхорикорлари «кахрабо дон» топшириш планини 187 процентга етказган эдилар. Бу йил эса 360 гектар ернинг ҳар гектаридан камида 80 центнердан маккажўхори дони етиштириш мақсадида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Совхозда дала ишлари кун сайин авж олдирилаётир.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОЛТМИШ ЦЕНТНЕРЧИЛАР

Нарпай районидаги «Октябрь» колхозининг Бозор Донаев бригадаси ўтган йили 57 центнердан пахта топширган эди. «Октябрь Революцияси» ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери Б. Донаев Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига гектаридан 60 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олди. Кузда икки ярусли плуг билан чуқур ҳайдалган ерларга қишда яхоб берилди, айни пайтда ерга ер қўшиляпти. Бекорчи уватлар, ортиқча йўллар текисланиб, карталар яхлитлаштирилаётир.

Иштихон районидаги «8 Март» колхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, СССР Олий Совети депутати Олим Ботиров, Каттақўрғон районидаги Тельман номли колхознинг бригада бошлиғи, КПСС XXV съезди делегати, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Норхол Саматова, Хатирчи районидаги «КПСС XX съезди» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Фармон Болтаевлар ҳам 60 центнерчилар ҳаракатига қўшилиб, кўкламги дала ишларини қизғин бошлаб юбордилар.

Область партия комитети 60 центнерчилар ҳаракатига қўшилиб, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига юксак мажбурият олган бир группа донгдор бригадалар ташаббусини маъқуллади. Уларнинг тажрибасини кенг амалга ошириш тадбирлари белгиланди.

ЯШИЛ ДАЛАЛАР

«Каршистрой» территориал бошқармасига қарашли даштдаги совхозларнинг ғаллакорлари ўтган йил кузда 17 минг 500 гектар майдонга дон экишган эди. Оби-тобида экилган уруғ тезда униб чиқиб, яшил далалар ҳосил бўлди. Деҳқонлар илиқ кунларнинг ҳар бир дақиқасини ғанимат билиб, ғалла майдонлари парваришини бошлаб юбордилар. Шуни ҳам таъкидлаш кераккн, даштдаги ғаллазорларнинг ҳаммаси суғориладиган, унумдор майдонларга жойлашган. Ҳозиргача миришкорлар 10 минг гектар ғалла майдонини суғордилар. Ҳар куни 1,5-2 минг гектар майдондаги ғаллазорлар сувдан чиқарилмоқда.

Нишон районидаги Усмон Юсупов номли, «СССР 50 йиллиги», «Пахтакор», Ульянов районидаги Калинин номли, «Тошкент» совхозларининг деҳқонлари ғалла майдонларига бир марта комплекс ишлов бериш, суғориш, озиқлантириш ва бороналашни барвақт тугаллаш тараддудида меҳнат қиляптилар. Бу совхозларнинг деҳқонлари ғалла майдонларини озиқлантиришни ҳам бошлаб юборишди. Самолётлар ёрдамида ҳар гектар ғаллазорга 150 килограммдан азотли ўғит сепилмоқда.

Ульянов районидаги Ульянов номли ва 18-совхоз ғаллакорлари далага биринчи бўлиб сеялка чиқариб, баҳорги дон экиш мавсумини бошлаб бердилар. Қисқа вақт ичида Ульянов райони хўжаликларида 450 гектар майдонга буғдой ва арпа уруғи ташланди.

«Каршистрой» территориал бошқармасига қарашли «Каршицелинхлопок» тресги директорининг ўринбосари Искандар Бойбековнинг айтишича, бошқармага қарашли совхозларнинг ғаллакорлари яна 3,5 минг гектар майдонга баҳорги арпа ва буғдой уруғи экадилар. Шундай қилиб, ғаллазорлар (маккажўхоридан ташқари) 21,5 минг гектарга етказилади.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КУЗГИ ДОН ОЗИҚЛАНТИРИЛМОҚДА

Мирзачўлдаги асосий ғалла кони бўлган Ховос районидаги совхозларнинг ғаллакорлари кузги дон экинларини озиқлантиришга киришдилар. Мутахассисларнинг фикрича, катта майдонлардаги буғдой ва арпа жуда яхши қишлаган. Солинган азот ва фосфор ўғитлари ўсимликнинг тез ўсишини ҳамда авжига киришини жадаллаштиради. Бу йил кузги ғалла экинлари ердан ўғит солиш усули билангина озиқлантирилмоқда. Чунки ердан туриб озиқлантириш ҳаводан ўғит солишга нисбатан кўпроқ самара беради.

Сирдарё области хўжаликларида кузги ғалла экилган майдонларнинг ҳаммаси қарийб 31 минг гектар келади, яъни ўтган йилдагидан 10 минг гектар ортиқдир. Механизаторлар дон экинларини озиқлантириш билан бирга кўкламги барвақт бороналаш тараддудини ҳам кўрмоқдалар. [ЎзТАГ].

«ОКТЯБРЬ ВА ЁШЛАР»

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети билан республика «Билим» жамияти Тошкентда ташкил этган ёшлар лекторийси «Октябрь ва ёшлар» деб аталди. Лекторий Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган.

Бу лекторийда республиканинг етакчи олимлари «Ленин. Октябрь. Ёшлар», «Октябрь революцияси ва халқаро ёшлар ҳаракати», «Ленин комсомоли — Коммунистик партиянинг жанговар ёрдамчиси ва резерви» каби темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказадилар. Ёшлар лекторийда революция ва гражданлар уруши ветеранлари, Октябрь тенгдошлари билан учрашадилар. Буларнинг тақдири мамлакатда ва республикада Совет ҳокимияти йилларида рўй берган буюк зафарларни ёрқин намойиш қилади.

(ЎзТАҒ).

Қишлоқ хўжалик ишлари кундалиги

ҲАР БИР ФУРСАТ ҲИСОБДА БЎЛСИН

Республикамиз сабзавоткорлари ҳаётида муҳим давр бошланди. Улар кундан-кунга сабзавот ва картошка экинлари экиш суръатини оширмоқдалар. Колхоз ва совхозларда шу кунгача 3800 гектардан зиёд майдонга эртанги сабзавот (карам, пиёз, ош лавлаги) ва 2 минг гектар майдонга картошка экиб бўлинди.

Айниқса Тошкент, Қашқадарё ва Сурхондарё области хўжаликларида эртанги сабзавот ва картошка экиш агротехника қоидаларига амал қилинган ҳолда жадаллик билан ўтказилмоқда. Бу областларда баҳорги экиш ишлари ўтган йилдагидан анча яхши ташкил этилганлигидан далолат беради.

Аммо, шуни таъкидлаш керакки, ҳали ҳамма область парник хўжаликларида иш кўнгилдагидек юришиб кетди, эртанги сабзавот экинлари экиш қизғин тус олмоқда, деб бўлмайди. Карам кўчатларини экишга тайёрлаш Жиззах, Наманган, Сирдарё ва Фарғона области хўжаликларида орқада қолмоқда. Бу область колхоз ва совхозларида ҳали далага эртанги экинлар экишга киришилгани йўқ. Андижон, Наманган, Самарқанд ва Сирдарё области хўжаликларида эса ҳали картошка экилмаётир. Айниқса, ихтисослаштирилган — Тошкент, Калинин, Оржоникидзе ва Самарқанд ҳамда бошқа районларда картошка экиш суръатига суръат қўшмоқ даркор.

Боғбон ва соҳибкорлар ҳар бир кун ва соатни ғанимат билиб, баҳорги экиш-тикиш ишларини қисқа муддатларда ўтказмоқлари керак. Бу ўз навбатида ўсимликларнинг эрта муддатларда ўстириб олиш имконини беради. Зеро, «Эрта эккан хирмон қилур, кечга қолган армон қилур» деган мақол ҳам худди мана шундан келиб чиққан.

Партия, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбар ва мутахассислари, боғбонлар, сабзавоткор ва картошкакорлар дала ва боғларда оғир ишларни механизациялаштиришда ўсишга эришмоқлари, экиш ва ишлов бериш машиналаридан унумли фойдаланишлари, ҳар бир агрегатни кунига камида бир ярим сменада ишлашини таъминлашлари лозим.

Қишлоқ хўжалик машиналари ва турли воситалар сифатли ремонтдан чиқариб қўйилган бўлиши, культиваторда барча ишчи органлари тўғри қўйилиши сеялка ва экиш агрегатлари уруғ ташлашга тахт бўлишини таъминлаш керак. Бу кўчат ўтқазиш ва уруғлик картошка экишда муҳим роль ўйнайди.

Одатда ерлар биринчи шудгор қилингандаёқ намни тўла сақлаб қолишга эришмоқ даркор. Кўчатларни бир текис ундириб олиш ҳамда уларни тўла ўсишини таъминлаш ҳар бир гектар ерга 15-20 тонна ўғит, 100-120 килограмм фосфор ва азот, 50-60 килограмм калий солинган майдонларда яхши самаралар беради.

Картошкани экиш олдидан уруғликни яхши сараланган бўлишига, уларнинг ўсимталари шикастланмаганлигига эътиборни кучайтирмоқ лозим. Уруғликни ташиш вақтида унга шикаст етказмаслик талаб этилади. Уруғлик картошка экилгач тупроқдаги ўғитга қараб тез ўса бошлайди. Картошка плантацияларига ишлов бериш уруғлик экиб бўлингандан сўнг орадан кўп фурсат ўтмай бошланади. Биринчи бороналаш бир-бир ярим ҳафта ўтгандан сўнг олиб борилади. Бороналаш билан бир қаторда қатор ораларига ишлов ҳам берилади. Иккинчи бороналаш эса биринчи боронадан сўнг орадан бир ҳафта ўтгач бошланади.

Мевали дарахт кўчатлари ва ток қаламчаларни экиш вақтида биз янги боғзор ва токзорлар яратиш планини бажармоғимиз даркор. Ҳозирги кунда боғлар ва узумзорларда баҳорги ишларни қизғин бошлаб юбориш керак. Наманган, Жиззах, Андижон, Самарқанд, Сирдарё, Фарғона, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССРда бу ишлар ёмон олиб борилмоқда. Бу область хўжаликларида экиш-тикиш ишлари графигини тузиб чиқиш керак. Экиш учун питомниклардан етарли миқдорда ток қаламчалари етказиб берилмоқда. Баҳор фасли сабзавоткор ва боғбонлардан, механизаторлардан, бригадирлар, звено бошлиқлари ва ҳар бир дала меҳнаткашидан Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун қунт ва ғайрат билан ишлашни талаб этади.

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАР КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТЛАРИ СЕКРЕТАРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

1977 йилнинг 2—3 март кунлари Софияда социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари Марказий Комитетлари халқаро ва идеология масалалари билан шуғулланувчи секретарларининг навбатдаги кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда:

Болгария Коммунистик партиясидан — БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Гриша Филипов, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Александр Лилов; Венгрия Социалистик ишчи партиясидан — ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Миклош Оварий, ВСИП Марказий Комитетининг секретари Андраш Денеш, ВСИП Марказий Комитетининг секретари Имре Дьери; Германия Бирлашган Социалистик партиясидан — ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Курт Хагер, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Герман Аксен, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Вернер Ламберц; Куба Коммунистик партиясидан — Куба Компартияси Марказий Комитети секретариатининг аъзоси Антонио Перес Эрреро; Монголия Халқ Революцион партиясидан — МХРП Марказий Комитетининг секретари Сандагийн Сосорбарам; Польша Бирлашган ишчи партиясидан — ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Ежи Лукашевич, ПБИП Марказий Комитетининг секретари Ришард Фрелек; Руминия Коммунистик партиясидан — РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия Комитетининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Корнель Буртикэ; Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Борис Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг секретари Константин Катушев, КПСС Марказий Комитетининг секретари Михаил Зимянин; Чехословакия Коммунистик партиясидан — ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Васил Биляк, ЧКП Марказий Комитетининг секретари Иозеф Гавлик қатнашдилар.

Кенгаш ишида қардош партиялар Марказий Комитетлари бўлим мудирлари ва мудир ўринбосарлари ҳам қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчилари ўз партияларининг кейинги даврда бўлиб ўтган съездларининг қарорлари асосида ғоявий-сиёсий ва пропаганда ишлари соҳасида орттирилган тажрибани ўртоқлашдилар. Улар идеологик ҳамкорликнинг ривожланаётганлигидан ҳамда шу соҳада орттирилган иш тажрибалари баҳамлашилганлигидан мамнун эканликларини изҳор қилдилар.

Қардош мамлакатларда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига бағишлаб ўтказиладиган тадбирлар тўғрисида фикрлашиб олинди. Октябрь юбилейи социализм ғалабаларининг оламшумул тарихий аҳамиятини, тинчлик ва социал тараққиётни таъминлашдаги ролини катта кўламда ёрқин очиб беришга имкон беради. Қардош партиялар ва халқлар ҳаётида шу шонли сананинг, шунингдек бошқа муҳим сана ва воқеаларнинг байрам қилиниши Октябрь революциясининг улуғвор идеаллари бутун дунёга ёйилиб боришига, Октябрь эълон қилган ва қардош партиялар амалга ошираётган халқлар тинчлиги, озодлиги ва мустақиллиги ленинча ғояларини, янги тузумни барпо этишда социалистик мамлакатлар эришган улуғвор ютуқларни, уларнинг тинчликсевар ташқи сиёсатини, қуролланиш пойгасига қарши, қуролсизланиш, халқаро хавфсизлик ва ҳамкорлик учун изчил курашини пропаганда этишга хизмат қилади.

Кенгаш қатнашчилари Хельсинкида ўтказилган Умумевропа кенгашида қатнашган ҳамма давлатлар шу кенгашнинг якунловчи ҳужжатида қайд этилган принциплар ва аҳдлашувларни тўла ва изчил равишда амалга ошириб бориш учун, тинчлик ва Европада хавфсизликни мустаҳкамлашга ижобий, конструктив ҳисса қўшишга даъват этилган Белграддаги учрашувни тайёрлаш ва ўтказишга қулай шарт-шароитлар таъминланиши учун курашда оммавий информация воситалари муҳим роль ўйнашини таъкидладилар. Улар Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг 1976 йил Бухарестда ўтказилган кенгаши ҳамда Европа Коммунистик ва ишчи партияларининг Берлинда ўтказилган конференцияси ҳужжатларини кенг кўламда оммалаштиришни муҳим вазифа деб ҳисоблайдилар.

Кенгашда антикоммунизмни қатъиян фош этиш ҳамда империалистик доиралар ташкил этаётган ва социалистик мамлакатларга қарши қаратилган кампанияларга зарба бериш зарурлиги айтиб ўтилди.

Бу кампаниялар социализм мамлакатлари ички ва ташқи сиёсати мазмунини бузиб кўрсатишга, уларнинг ички ишларига аралашишга уринмоқдаларки, бу эса Умумевропа кенгаши Якунловчи ҳужжатининг руҳига ва ҳарфига зиддир.

Софиядаги учрашув интернационал бирдамлик, тенг ҳуқуқлилик руҳида, ишчан дўстона вазиятда ўтди.

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ XI СЪЕЗДИ

Ўзбекистон касаба союзларининг XI съезди 4 март куни ўз ишини тамомлади.

Эрталабки мажлисда Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва ревизия комиссиясининг ҳисобот докладларини муҳокама қилиш давом этди. Музокараларда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов, Қашқадарё область касаба союзлари советининг раиси Х. Х. Худойназаров, Тошкент трактор заводининг директори П. М. Мирзаҳмедов, Тошкент политехника институтининг студенти Г. Х. Бегнаева, Бухоро область касаба союзлари советининг раиси Д. Х. Алимов, Хоразм область касаба союзлари советининг раиси А. Ҳ. Худойберганова, Сирдарё область касаба союзлари советининг раиси А. Я. Тошматов қатнашдилар.

Съездда ВЦСПС секретари А. В. Викторов нутқ сўзлади.

Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари делегатларни табрикладилар.

Съезд номига қардош республикалар ва мусобақадош областлар касаба союз ташкилотларидан кўпгина табрикномалар келди.

Съезд резолюция қабул қилди, бу резолюцияда республика касаба союзларининг бутун фаолият даражасини янада ошириш йўллари белгиланди. Ревизия комиссиясининг доклади тасдиқланди.

Съезд Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг ва Ўзбекистон касаба союзлари ревизия комиссиясининг янги составини сайлади.

Съезд қатнашчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга гулдурос қарсаклар остида табрикнома йўлладилар.

(ЎзТАГ).

УЗСОВПРОФНИНГ ПЛЕНУМИ

4 март куни Ўзбекистон касаба союзларининг XI съезди сайлаган Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг пленуми бўлди.

Пленумда ташкилий масала кўриб чиқилди.

Пленум Н. М. Маҳмудовани Узсовпроф раиси ва президиум аъзоси қилиб сайлади, О. Адаманов, К. Қ. Қозоқбоев, В. П. Кузьмин, Н. Маннопов, Х. В. Нигманов Узсовпроф секретарлари ва президиум аъзолари қилиб сайландилар.

В. А. Антонов, А. И. Будагов, А. В. Бранлов, М. Иброҳимов, Л. П. Казанцева, С. Н. Комилов, Х. Қорабоев, Д. К. Қутибоев, С. В. Кудрявцев, В. С. Содиқова, М. Р. Раззоқов президиум аъзолигига сайландилар.

Пленум Узсовпроф бўлимларининг мудирларини тасдиқлади.

* * *

Янги сайланган Ўзбекистон касаба союзлари ревизия комиссиясининг мажлиси бўлди. А. Е. Григорьев ревизия комиссиясининг раиси қилиб сайланди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ XI СЪЕЗДИ

КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ ИШИНИ КПСС XXV СЪЕЗДИ ТАЛАБЛАРИ ДАРАЖАСИГА КЎТАРАЙЛИК

Шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг энг оммавий ташкилоти бўлмиш совет касаба союзлари бутун хилма-хил фаолиятининг моҳияти В. И. Лениннинг касаба союзлари — коммунизм мактаби деган чуқур мазмунли сўзлари билан белгиланади. Бутун совет халқи КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун фидокорона меҳнат қилаётган ҳозирги кунда касаба союзларининг роли катта ва масъулиятлидир.

Республика Касаба союзларининг Тошкентда 3—4 мартда бўлиб ўтган навбатдаги XI съездида Ўзбекистон Касаба союзларининг иши ҳар томонлама анализ қилинди. Съезд делегатлари Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг ҳисоботини қизғин муҳокама қилдилар, эришилган ютуқларни партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленумининг қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида, КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорида касаба союзлари олдига қўйилган улкан вазифалар билан таққослаб кўрдилар. Сўзга чиққан делегатлар эришилган муваффақиятларни қайд қилиш билан бирга ҳали ҳал этилмаган масалаларни ҳам ўртага қўйдилар, касаба союз ташкилотларининг бутун ишини янада такомиллаштириш зарур эканлиги ҳақида гапирдилар, амалий таклифлар киритдилар.

Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг ҳисобот докладида таъкидлаб ўтилганидек, республика Касаба союзларининг ҳисобот давридаги ҳамма иши КПСС XXIV ва XXV съездлари, шунингдек Ўзбекистон Компартияси XVIII ва XIX съездларининг қарорларини амалга оширишга қаратилди. Республика Касаба союзлари ташкилотчилик ва тарбия ишида коммунистик қурилишда меҳнаткашларнинг ташаббуси ва ижодий активлигини кучайтиришга, социалистик мусобақани ҳар томонлама авж олдиришга катта эътибор бердилар. Ҳисобот даврида мусобақадошлар сафига яна 600 минг киши келиб қўшилди. Ҳозирги вақтда меҳнат мусобақасида ишчи ва хизматчилардан 2 миллион 530 минг киши қатнашмоқда. Бир ярим миллиондан зиёд киши меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатида иштирок қилмоқда. Ўзбекистондаги 250 корхона ва ташкилот коллективи, ишлаб чиқариш илғорларидан 200 мингдан зиёд киши тўққизинчи беш йиллик планлари ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажарди, ишлаб чиқариш илғорларидан 740 киши эса ўзининг шахсий икки беш йиллик планларини адо этди.

Ўзбекистон ССРнинг КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланганлиги тўғрисидаги хушхабар ишлаб чиқариш коллективларида меҳнат ғайратини янада кучайтириб юборди. Ўзбекистондаги бир қанча шаҳар ва областлар, корхона ва қурилишлар, колхоз ва совхозларнинг коллективлари ҳам қўлга киритган муваффақиятлари шундай байроқлар билан тақдирланди. Самарадорликни ва иш сифатини ошириш, 1976 йилда халқ хўжалик планини муваффақиятли бажариш йўлида ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришилган юксак натижалар учун берилган мукофотлар бундан буён ҳам зўр ғайрат билан фидокорона ишлаш намуналарини кўрсатишга илҳомлантиради ва чорлайди.

Шу билан бирга бир қанча касаба союз ташкилотларининг социалистик мусобақани рағбатлантириш соҳасидаги иш даражаси ҳозирги пайтнинг талабларига тўлиқ жавоб бермаётир. Республикада планларни уддалай олмаётган ва олинган социалистик мажбуриятларни бажармаётган корхона ва қурилишлар бор. Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети, касаба союз советлари ва комитетлари мусобақанинг сафарбар қилувчилик ролини кучайтириш учун барча имкониятлардан фойдаланмаётир, ғоят унумли меҳнат қилиш учун ишчиларга зарур шарт-шароитларни вужудга келтиришга ҳамиша эришилмоқда, деб бўлмайди.

Ҳар бир совет кишисининг, ҳар бир меҳнат коллективининг ўз корхонаси, қурилиш, колхоз, совхозининг барча иш кўрсаткичларини яхшилаш тўғрисида уддабуронлик билан ғамхўрлик қилишига эришиш — барча касаба союз ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир.

Капитал маблағларнинг самарадорлигини ошириш, қурилиш муддатларини қисқартириш ва қурилишнинг сифатини яхшилаш йўлини ўтказишда актив қатнашиш — касаба союз ишларининг энг муҳим йўналишларидан бири бўлиб қолмоқда. Касаба союзлари пахтачиликни, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини янада юксалтириш юзасидан партия белгилаб берган йўлни амалга ошириш учун кўп иш қилишлари керак.

Ҳисобот докладида таъкидлаб ўтилганидек, республика касаба союз ташкилотлари меҳнаткашларнинг фаровонлигини янада юксалтириш юзасидан КПСС XXV съезди белгилаб берган катта программани амалга оширишга бутун чоралар билан ёрдам беришни ўзларининг энг муҳим вазифаси деб биладилар. Касаба союзлари уй-жой қуриш планларини бажариш ва қурилишнинг сифатини ошириш, уй-жой фондини сақлаб қолишга актив таъсир ўтказа бошладилар, квартираларни тақсимлаш вақтида қонунларга риоя қилинишини устидан назоратни кучайтирдилар. Ишчи ошхоналари, савдо-сотиқ, умумий овқатланиш ва алоқа шохобчаларини ривожлантириш, маиший хизматни яхшилаш соҳасида анча иш қилинди.

Республикада шифохоналар ва даволаш-профилактика муассасалари, санаторийлар, дам олиш муассасалари ва туристик ташкилотлар шохобчалари доим кенгайиб бормоқда. Ўтган йили давлат социал страхование бюджети 550 миллион сўмга етди. Бу — 1970 йилдагига нисбатан 2,5 баравар ортиқ. Ҳисобот даврида 1 миллион 330 минг меҳнаткаш соғломлаштириш ва ташкилий дам олишнинг ҳамма турларига жалб этилди. Болаларни даволаш ва уларнинг дам олиши учун 50 миллион сўм сарф қилинди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукумати, ВЦСПС республика Касаба союзларининг санаторий-курорт муассасалари ва туристик ташкилотларини янада ривожлантириш программасини ишлаб чиқдилар. Аммо бу соҳадаги ишлар ҳали суст олиб борилмоқда. Шифохоналар қурилиши суръатини кучайтириш, дам олиш зоналарини янада ривожлантириш учун ҳамма чораларни кўриш зарур.

Республика Касаба союзлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг раҳбарлигида ишчи ва хизматчиларда коммунистик дунёқарашни шакллантириш, кишиларни совет ватанпарварлиги ва интернационализм руҳида тарбиялаш соҳасида анча иш қилдилар. Республикада мураббийлик ҳаракати анча ривожланди. 65 мингдан зиёд ветеран ўзининг ҳаётий ва ишлаб чиқариш тажрибасини ёш ишчилардан 170 минг кишига ўргатмоқда.

Съездлар ўртасидаги даврда республика Касаба союзлари қаторига яна 1 миллион 20 минг киши келиб қўшилди ва ҳозирги вақтда ишчилар, колхозчилар, хизматчилар ва ўқувчилардан 3 миллион 900 минг киши касаба союз аъзосидир. Ҳозирги вақтда республикада 17 республика, 2 Ўрта Осиё касаба союз комитетлари, 101 область, 866 шаҳар ва район комитетлари, 12 область касаба союз советлари ишлаб турибди. Шу йиллар ичида Жиззах области касаба союз комитети, 13 область, 200 дан зиёд шаҳар ва район касаба союз комитетлари ташкил этилди. 29.848 бошланғич касаба союз ташкилоти ишлаб турибди.

Съезд арафасида республика касаба союз ташкилотларида ҳисобот ва сайлов ўтказилди. Ҳисобот ва сайлов ишчанлик руҳида, меҳнаткашларни КПСС XXV съездининг, Ўзбекистон Компартияси XIX съездининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленумида сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни амалга оширишга сафарбар қилиш шиори остида ўтди. Ҳисобот ва сайлов вақтида касаба союз органлари составига 61.361 ишчи сайланди, фабрика-завод маҳаллий комитетлари раисларининг 46,6 процентини ишчилар ташкил этади.

Республикадаги касаба союз ташкилотларида жамоатчилик асосида ишлаш янада ривожланди. Ҳозирги вақтда бир миллиондан зиёд ишчи, хизматчи ва колхозчи ёки касаба союз аъзоларининг учдан бир қисми касаба союз фаолиятида актив қатнашмоқда. Цех комитетларининг қарийб ҳаммаси, фабрика-завод, маҳаллий комитетларнинг 97,2 проценти, шаҳар ва район касаба союзлари комитетларининг 60 процентидан кўпи жамоатчилик асосида иш олиб бормоқда. Вазифа — жамоатчилик асосида ишлашни сабот билан ривожлантиришдан, активларни яхши танлаш ва улар билан доим иш олиб боришдан, энг яхши активларнинг иш тажрибасини қўллаб-қувватлаш ва кенг ёйишдан иборат.

Тошкент область касаба союзлари советининг раиси **А. В. Бранлов** Тошкент область касаба союзларининг фаолияти тўғрисида гапирди.

Республика касаба союзлари социалистик мусобақани ўз фаолиятининг бош йўналиши деб ҳисобламоқдалар, — деди у. Областда 850 мингдан ортиқ киши меҳнат мусобақасида қатнашмоқда. Уларнинг меҳнатдаги қаҳрамонлиги катта муваффақият келтирмоқда. Тошкент области КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди. Тошкент шаҳри ҳам ана шу юксак мукофотга сазовор бўлди. Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига умумхалқ тайёргарлиги авж олиб кетган ҳозирги вақтда область касаба союзлари совети, жойлардаги касаба союз комитетлари бутун диққат-эътиборни ишлаб чиқариш новаторлари ва илғорлари ташаббусини қўллаб-қувватлашга ва оммалаштиришга қаратмоқдалар. Бу новаторлар ва илғорларнинг юбилей олди мажбуриятларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Тошкент область партия комитети маъқуллади.

Тошкент области бир неча йилдан буён Иваново области билан мусобақалашиб келмоқда. Иваново ва Тошкент область касаба союз советлари меҳнат соҳасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш тўғрисида қарор қабул қилган эдилар. Бу қарор яхши самаралар беряпти. Шаҳарлардаги корхоналарнинг касаба союз комитетлари қишлоққа оталиқ йўли билан ёрдам бериш ишларида актив қатнашмоқдалар.

Самарқанддаги суперфосфат заводининг аппаратчиси **С. Қаландаров** минбарга чиқади. Мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари ишчилар тўғрисида кун сайин зўр ғамхўрлик қилаётганликлари учун, деди у, партиямизнинг ленинчи Марказий Комитетидан, унинг Сиёсий бюросидан, шахсан Леонид Ильич Брежневдан астойдил миннатдордир, деб айтсам ҳамманинг фикрини изҳор қилган бўламан, деб ўйлайман. Самарқанд суперфосфат заводи тўққизинчи беш йилликда тубдан реконструкция қилинди ва ғоят самарали мураккаб ўғит ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Янги қувватларда 1976 йил плани муваффақиятли бажарилди. Ҳозирги пайтда графикдан ўзиб кетилмоқда.

Шу беш йилликда завод коллективи олдида янги катта вазифалар турибди. Заводнинг иккинчи навбатини ишга тушириш ва уни ўзлаштириш керак. Ўртоқ Қаландаров шу ҳақда гапириб, бир қанча проблемаларга тўхталиб ўтди. Бу проблемаларнинг ҳал этилиши ишлаб чиқариш қувватларини жадал ўстиришга, корхонада малакали кадрларнинг муқим ишлашини таъминлашга ёрдам берган бўлур эди.

Қорақалпоғистон область касаба союзлари советининг раиси **Д. К. Қутибоев** айтдики, Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига оширилган социалистик мажбуриятларни олган саноат ва қурилишдаги илғор ходимларнинг ташаббуси автоном республикада кенг қўллаб-қувватланди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ана шу ташаббусни маъқуллади.

Ўрта Осиё темир йўли касаба союз комитетининг раиси **С. Н. Комилов** социалистик мусобақа жараёнида ишчиларнинг ижодий активлиги ўсаётганлиги тўғрисида гапиради. Магистрал касаба союзи ташкилотлари шу активликни бутун чоралар билан ривожлантиришни, мавжуд резервлардан тўлиқроқ фойдаланишга, меҳнат унумдорлигини оширишга ва ҳар бир участкадаги ишнинг юксак сифатини таъминлашга интилаётган илғор темир йўлчиларнинг ташаббусини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашни ўз бурчи деб билмоқдалар.

Ҳар йили ўтказилаётган кўрик ва конкурслар ишчиларни, инженер-техник ходимларни ва хизматчиларни ишлаб чиқариш резервларини қидириб топишга жалб этишнинг таъсирчан формаси бўлиб қолди. Иқтисодий тежаш кўриги вақтида бир йил ичида салкам уч миллион сўм иқтисодий наф берадиган 4500 таклиф жорий этилди. Кўп миқдорда металл, ёқилғи, электр энергия тежаб қолинди.

Темир йўлчилар, транспорт қурувчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Туладаги тантанали мажлисда сўзлаган нутқини бажонидил маъқуллаб кутиб олдилар. Бу нутқда мусобақа қатнашчиларининг энг муҳим вазифалари белгилаб берилган.

Магистрал касаба союз ташкилотлари КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленуми қарорларига, Леонид Ильич Брежневнинг доклад ва нутқларида баён этилган йўл-йўриқларга амал қилиб, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақани кенгайтирмоқдалар. Минглаб транспортчилар оширилган социалистик мажбурият олиб, шу мажбуриятни бажариш учун амалий ишлар қилмоқдалар.

Марғилон «Атлас» шойи ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Н. Ҳусанова** минбарга чиқади. Бизнинг коллективимиз, деди у, ҳозирги юбилей йилида маҳсулот реализация қилиш йиллик программасини муддатидан икки ҳафта илгари тугаллаш ва халқ учун пландан ташқари 5,2 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш ниятида меҳнат қилмоқда. Кенг қулоч ёзган социалистик мусобақа муваффақият қозонишга ёрдам беради. Республиканинг ўн тўрт илғор ишчиси даъватини «Атлас» бирлашмасининг деярли барча меҳнатчилари қўллаб-қувватлаб Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига оширилган мажбурият қабул қилдилар. Ўн ишчи беш йиллик мобайнида икки беш йиллик нормани бажаришга сўз берди, юзлаб ишчилар ишлаб чиқариш программасини оширишга эришишни кўзламоқдалар.

Самарқанд область касаба союзлари советининг раиси **М. Х. Ҳасанова** делегатларнинг диққат-эътиборини ҳали ҳал этилмаган масалаларга қаратди. У область касаба союз ташкилотларининг иш тажрибасидан олинган мисоллар асосида бир қанча шаҳар ва районларда ишлаб чиқаришнинг мавжуд резервларини ишга солиш ва улардан тўла-тўкис фойдаланиш, иш сифатини ошириш, қолоқларни илғорлар даражасига кўтариш учун ҳали ҳамма ишлар қилинмаётганлигини кўрсатиб ўтди. Касаба союз ташкилотлари мусобақага раҳбарликни такомиллаштиришлари, мусобақа қатнашчиларининг куч-ғайратини беш йиллик топшириқлари, Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига олинган мажбуриятлар муваффақиятли бажарилишини белгилаб берадиган энг муҳим масалаларни ҳал этишга қаратишлари лозим.

Областимиздаги соғломлаштириш муассасалари тармоғини янада ривожлантириш тўғрисида қилинаётган катта ғамхўрлик учун биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукуматидан астойдил миннатдормиз, деди нотиқ. Шу беш йилликда 500 ўринли «Нагорное» санаторийсини, 600 ва 500 ўринли иккита кўп қаватли туристик меҳмонхонани қуриш кўзда тутилган.

Нотиқ туризм ва экскурсиялар марказий ҳамда республика советлари шаънига бир қанча танқидий мулоҳазалар айтди, баъзи туристик объектлар қурилишини жадаллаштириш зарурлигини кўрсатиб ўтди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, «Висотстрой» трестининг бригадири **Ҳ. Қорабоев**га сўз берилади. Коллективнинг меҳнатдаги ғалабалари мустаҳкам негизга: кенг қулоч ёзган социалистик мусобақага асосланган, деб таъкидлайди у. Маълумки «Висотстрой» тресги 1966 йилги зилзиладан кейин Тошкент шаҳрининг марказини қайта тиклаш ва қуриш учун тузилган эди. Ўтган вақт ичида трест коллективи қурган кўпгина иморатлар республика пойтахтининг кўрки бўлиб қолди.

Нотиқ мураббийлик ҳаракатини ташкил этиш тўғрисидаги фикрларини айтиб ўтди. «Менинг бригадамга ҳунар-техника билим юртини битирган ёшлардан 26 киши келган эди. Ҳозир уларнинг ярми коллективда ишлаб турибди, қолганлари эса бригадир, мастер, участка бошлиғи лавозимига кўтарилди. Трестимиздаги кўпчилик бригадирлар ҳунар-техника билим юртларини битириб чиқувчиларга ва ёш ишчиларга жуда эътибор билан қарайдилар. Уларни маҳоратга ҳам, юксак ижтимоий активликка ҳам, совет турмуш тарзига ҳам ўргатишга интилаяпмиз. Бу ўринда кўп нарса ветеранларнинг ёшларга тўғри муносабатига боғлиқ бўлади. Трест мураббийлар кенгашининг раиси бўлганим учун мен бу проблемага муносиб аҳамият берилишига интиламан».

Делегат ишларни планлаштиришни такомиллаштиришга ва меҳнат шароитларини яхшилашга оид бир қанча масалаларни кўтарди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Физкультура ва спорт комитетининг раиси **М. Иброҳимов**нинг нутқида республикада физкультура-спорт ишини ривожлантиришда кейинги йилларда эришилган муҳим силжишлар таърифлаб берилди. Ўзбекистоннинг физкультура ташкилотлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилини дуруст кўрсаткичлар билан якунладилар. 24 нафар халқаро классдаги спорт мастери тайёрланди, 432 спортчига СССР спорт мастери унвони берилди, юз минглаб физкультурачилар оммавий разряддаги спортчилар ва ГТО нишондорлари бўлиб қолдилар. Ўзбекистон вакиллари Олимпиада ўйинларида, Жаҳон, Европа ва Совет Иттифоқи чемпионатларида бултур 119 та мукофот, шу жумладан 46 та олтин медаль олдилар. Бу ютуқларга касаба союзларининг «Буревестник», «Локомотив», «Меҳнат», «Спартак» кўнгилли спорт жамиятлари, шунингдек армия спорт клуби, «Динамо» сингари идоравий физкультура ташкилотлари, «Пахтакор» қишлоқ спорт жамияти, Тошкент шаҳри, Тошкент, Андижон, Фарғона, Бухоро областларининг физкультура ташкилотлари катта ҳисса қўшганлигини мамнуният билан таъкидлаймиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика ҳукуматининг кундалик ғамхўрлиги ва ёрдами туфайли таълим ва машқ базаси анча мустаҳкамланди. Бу иш ҳозир ҳам давом эттирилмоқда. Бугун биз қурувчиларга мурожаат қилиб спорт объектларини муддатидан илгари фойдаланиш учун топширишларини илтимос қиламиз.

Сурхондарё область касаба союзлари советининг раиси **Г. Мўминов**га сўз берилади. Сурхондарё областининг меҳнаткашлари, деди у, бултур халқ хўжалиги ва маданиятнинг ҳамма тармоқларини ривожлантиришда бир талай муваффақиятларга эришдилар. Шу ютуқларнинг ҳаммаси — ишлаб чиқариш коллективлари қилган қаҳрамонона меҳнатининг, область партия, совет, комсомол, касаба союз ташкилотлари олиб борган катта ташкилотчилик ва тарбиявий ишларнинг натижасидир.

Сурхондарё касаба союз ташкилотлари социалистик мусобақани янада кучайтириш, унинг таъсирчанлигини ошириш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширмоқдалар. Муқобил планлар қабул қилиш ҳаракати кенг қулоч ёзди. Қурилишларда Н. Злобин методига мувофиқ бригада хўжалик ҳисоби янада ривож топди, илғор тажрибани оммалаштириш учун кўп иш қилинмоқда. Корхоналар ва қурилиш-монтаж ташкилотларининг минглаб илғор ишчилари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига ўнинчи беш йилликнинг 3-4 йили планини бажариш мажбуриятини олдилар.

Шу билан бирга Сурхондарё касаба союз ташкилотлари ишида камчиликлар ҳам бор. Социалистик мусобақа натижаларидан кўпчиликни хабардор қилиш ишига айрим жойларда дуруст эътибор берилмаяпти, кўпгина илғорларнинг тажрибаси худди шу ихтисос ва касбдаги юзлаб меҳнатчиларнинг мулкига айланиб қолгани йўқ. Область касаба союзлари совети, касаба союзлари область комитетлари ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини ошириш учун етарли кураш олиб бормаётирлар. 29 та саноат корхонаси 1977 йилнинг бошларидаёқ турли ишлаб чиқариш кўрсаткичлари жиҳатидан графикдан орқада қолишга йўл қўйдилар. Клублар, кутубхоналар, кино установкалар ишини яхшилаш, қабул этилган қарорларнинг ижросини контрол қилишни такомиллаштириш юзасидан кўп иш қилиниши лозим.

«Ёш гвардия» нашриёти бош редакторининг ўринбосари шоир **Эркин Воҳидов** бундай деди:

«Ёзувчилар ўзларининг бутун кучлари, истеъдодлари, қалб қўри, тажрибаси, билимини меҳнат аҳлига бахш этаётган бўлсалар ҳам, аммо бари бир улардан доимо қарздор бўлиб қолмоқдалар. Бугунги адабиётимизни замондошимизнинг, меҳнаткаш инсоннинг образисиз тасаввур этиб бўлмайди. Шу муносабат билан Леонид Ильич Брежневнинг партия XXV съездидаги сўзлари ёдга келади: «Мисол учун илғари» ишлаб чиқариш мавзуи» деган қуруқроқ ном билан аталадиган мавзуни олиб кўринг. Эндиликда бу мавзу чинакам бадиий формага кирди. Пўлат эритувчиларнинг ёки тўқимачилик фабрикаси директорининг, инженер ёки партия ходимининг муваффақияти учун адабий ёки саҳна қаҳрамонлари билан бирга тўлқинланамиз, ҳаяжонланамиз».

Ишчилар синфи мавзуи ҳозир ўзбек совет адабиётининг марказий мавзуларидан бири бўлиб қолганлигини нотиқ таъкидлаб ўтди. У китобхонларга манзур бўлган шу характердаги бир қанча асарларни тилга олиб, сўнгра ёзувчилик меҳнати проблемаларига тўхталди. Пировардида шоир шундай деди:

Ўзбек адабиётимизга ажойиб ёш шоир ва ёзувчилар авлоди кириб келмоқда. Улар орасида ишчилар, ўқитувчилар, врачлар — турли касб соҳиблари бор. Биз, ижодкор зиёлилар, қалбимиз ҳароратини порлоқ идеалларимизга хизмат қилиш ишига бахш этамиз».

Минбарга Андижон область касаба союзлари советининг раиси **Т. Р. Каримова** чиқади. Область касаба союзлари совети, деб таъкидлайди у, иш услубини янада такомиллаштириш, касаба союз ташкилотларининг жанговарлигини ошириш, касаба союз демократиясини ривожлантириш, омма билан алоқани мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш соҳасида бир қанча тадбирларни амалга оширди.

Область касаба союз ташкилотлари Партия XXV съезди қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленумида сўзлаган нутқини, унинг Тула шаҳрига «Олтин Юлдуз» медалини топширишга бағишланган тантанали мажлисда сўзлаган нутқини ўнинчи беш йиллик планини бажариш соҳасида амалий иш программаси деб қабул қилдилар. Бутун ташкилотчилик иши меҳнаткашларнинг сиёсий активлигини янада юксак даражага кўтаришга, уларнинг ташаббускорлигини ривожлантиришга, социалистик мусобақа қатнашчиларининг эътибор ва куч-ғайратини ишлаб чиқариш самарадорлиги ҳамда иш сифатини оширишда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш учун сафарбар қилишга қаратилди.

Шу билан бирга областдаги касаба союз органларининг ишида камчилик ва нуқсонлар ҳам бор. Область касаба союз советининг иш услуби ва методлари КПСС XXV съездининг талабларига ҳали тўлиқ жавоб бермаётир.

Сирдарё область Боёвут районидаги Руцкий номли совхоз сут-товар фермасининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **М. А. Котова** айтдики, республиканинг меҳнатда эришган катта муваффақиятларида Мирзачўлдаги ишлаб чиқариш коллективларининг ҳам ҳиссаси бор. Масалан, «Боёвут» совхози яқинда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

— Ана шу юксак баҳо, — деб таъкидлайди нотиқ, бизнинг зиммамизга янада яхшироқ ишлаш мажбуриятини юклайди. Район меҳнаткашлари буни яхши биладилар. Руцкий номли совхоз коллективи Октябрнинг 60 йиллиги шарафига юксак социалистик мажбурият олди. Коллектив бу йил давлатга ун минг тонна пахта топшириш ва деҳқончилик ҳамда чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини утган йилдагидан кўпроқ етиштиришга аҳд қилди.

Менинг бригадамга келганда шуни айтиш керакки, биз КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Красний водопад» экспериментал базасининг машинада сут соғувчи оператори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анастасия Ивановна Чудная га йўллаган мактубини ўқиб чиқиб, деди М. А. Котова, бу йил гўштга топшириладиган қорамол вазнини ўртача ҳисобда камида 500 килограммга етказишга қарор бердик. Совхоз бундан буён ҳам маҳсулот етиштиришни кўпайтира олиши учун шўрхок ерларнинг мелиоратив ҳолатини жумладан, ёпиқ ва вертикал дренаж ҳисобига яхшилаш зарур. Совхозимиз ишчилари учун уй-жой қурилишини жадаллаштириш тўғрисидаги масала ҳам муҳимдир.

Наманган область касаба союзлари советининг раиси **М. Эгамбердиев** бундай деди: областимиз меҳнаткашлари москваликларнинг В. И. Ленин туғилган куннинг 107 йиллигига бағишлаб Коммунистик шанбалик ўтказиш соҳасидаги ташаббусини қизғин қўллаб-қувватладилар. 16 апрелда ўтказиладиган Ленин шанбалигида 450 минг киши қатнашади. 2 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилади. Бу — ўтган йиллардаги кўрсаткичлардан анча ортиқдир.

Касаба союз ташкилотлари партия XXV съездининг кўрсатмаларини бажара бориб, ишлаб чиқаришни бошқаришга меҳнаткашларни кенг жалб этишга катта эътибор бермоқдалар. Ишчилар йиғилишининг таъсирчанлиги ва тарбиявий роли кучайди. Бу йиғилишлар мунтазам ўтказила бошланди, уларда қатнашувчилар сони ортди. Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, ишчиларни коммунистик руҳда тарбиялаш, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, турмуш ва дам олишни яхши йўлга қўйиш, меҳнатни муҳофаза қилиш масалалари тез-тез бу йиғилишларнинг кун тартибига киритилмоқда.

Ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар доимий ишлаб чиқариш кенгашларида актив қатнашмоқдалар. Ҳозирги вақтда корхоналарда 211 ишлаб чиқариш кенгаши ишлаб турибди. Бу кенгашларда 8500 дан зиёд киши қатнашмоқда. Уларнинг 66 процентини ишчилар ташкил этади. Ҳар йили кўпгина амалий таклифлар киритилмоқда. Бу таклифларнинг амалга оширилиши иқтисодий жиҳатдан катта наф келтиради. 2-пахта заводидаги доимий ишлаб чиқариш кенгашининг иши диққат-эътиборга сазовордир. Бу кенгаш ишлаб чиқаришнинг ички резервларидаги ўзгаришлар ва бу резервлардан фойдаланиш, иш вақтининг беҳуда ўтишини қисқартириш масалалари билан амалий равишда шуғулланмоқда. Завод икки ой мобайнида пландан ташқари 80 минг сўмлик маҳсулотни реализация қилди.

Қўнғирот районидаги Чапаев номли шоликорлик совхозининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **У. Бекниёзов** сўзга чиқади. У айтадики, партия XXV съезди белгилаб берган планларга мувофиқ, Амударё этакларида шоли етиштириладиган йирик база вужудга келтирилмоқда. Қишлоқларнинг неча минглаб меҳнаткашлари шу жумладан, Чапаев номли совхоз ишчилари ҳам тарихий съезд қарорларини амалга оширишга катта ҳисса қўшмоқдалар. Хўжалик шоликорлари беш йиллик учун мўлжалланган доннинг учдан бир қисмини ҳозирдаёқ етиштириб қўйдилар.

Қорақалпоғистон делегати мамнуният билан шуни қайд қиладики, кейинги йилларда қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш маданиятини юксалтириш йўлида кўп иш қилинди. Ҳозирги вақтда совхоздаги ҳар бир хонадонда телевизор бор. Уйларнинг 70 процентидан кўпи табиий газ билан таъминланди, водопровод шохобчалари кенгаймоқда. Совхозда клуб, мактаблар, магазинлар бор. Аммо шундай бўлса ҳам, бу соҳада ҳали кўп ишлар қилиниши керак. Қишлоқ ҳаётининг маданиятини юксалтириш билан боғлиқ бўлган ҳамма масалаларни ҳал этишда касаба союз ташкилотларининг ролини кучайтириш керак.

Касаба союз ташкилотлари, деб таъкидлайди Фарғона область касаба союз советининг раиси **П. Латифжонов**, партия раҳбарлигида катта муваффақиятларга эришдилар. Партия ташкилотларининг қўллаб-қувватлаётганлиги ва ишончи, дейди нотиқ, бизни руҳлантирмоқда ва касаба союз кучларидан яхшироқ фойдаланишга ёрдам бермоқда. Партия комитетлари билан маҳкам алоқа боғлаш социалистик мусобақани муваффақиятли ривожлантириш, касаба союзларнинг вазифалари ва ҳуқуқларини кенг кўламда амалга ошириш учун бизга имконият яратиб бермоқда.

Область меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорига жавобан 1977 йилда юксак социалистик мажбуриятларни олдилар. Икки мингдан зиёд ишчи икки беш йиллик топшириғини бажаради, неча юзлаб меҳнаткашлар 7 ноябргача тўрт йиллик планни бажаришга аҳд қилдилар, илғорлардан 22 минг киши Октябрь байрамигача беш йилликнинг икки йили топшириқларини бажаради.

Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш, юксак унумдорлик ва иш сифатига эришиш йўлидаги ҳаракат кенгайиб бормоқда. Коммунистлар, касаба союзлари активлари масалан, СССР касаба союзлари XVI съездининг делегати, Марғилон шойи комбинатининг йигирувчиси Мухтасар Ҳамдамова, қишлоқ бинокорлари бригадири, СССР Давлат мукофоти лауреати Меликўзи Ҳайдаров Фарғонадаги химиявий тола заводининг калава ўровчиси, съездимизнинг делегати Вера Ивановна Дорошенко ва бошқа неча минглаб новаторлар ватанпарварлик ишларида ташаббус кўрсатмоқдалар.

Қишлоқ касаба союз ташкилотлари мустаҳкамланмоқда, уларнинг кўплари алмашлаб экишдан, техникадан, минерал ўғитлардан яхшироқ фойдаланиш учун астойдил курашмоқдалар, агротехникага риоя қилинишига эришмоқдалар, юқори унумли ишлаш учун қишлоқ меҳнаткашларига барча шароитларни яратиб бериш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқдалар. Фарғона областининг касаба союзлари коллективларда ғоявий-тарбиявий ишларни яхшироқ йўлга қўйиш учун анчагина иш қилдилар ва қилмоқдалар.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **Э. Ғафуржонова**га сўз берилади. У ўзининг нутқида ёшлар орасида тарбиявий ишни яхшилаш, техника ижодкорлигини ривожлантиришга, маданий-оқартув муассасаларининг фаолиятини такомиллаштиришга тааллуқли бир қанча проблемаларга тўхталиб ўтди.

Ўтган йили Қашқадарё области меҳнаткашлари учун КПСС XXV съезди қарорларини бажариш соҳасида фидокорона ишлаш йили бўлди, дейди касаба союзлари область Советининг раиси **Х. Х. Худойназаров**, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг кундалик ёрдамлари туфайли Қарши даштининг қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Қарши дашти эндиликда улкан қурилиш майдонига айланди. КПСС XXV съезди қарорларига биноан бу ерда ингичка толали пахта етиштириладиган янги катта район барпо этилади.

Область ишлаб чиқариш кучларининг ривожланиши, Қарши даштини ўзлаштириш учун одамлар тобора кўпроқ келаётганлиги уй-жой ва маиший шароитларни яхшилашни талаб этади. Делегат Қарши уйсозлик комбинатини қайта қуришни тезроқ тамомлаш тўғрисидаги масалани ўртага қўйди. Бу корхонанинг тезроқ реконструкция қилиниши уй-жой қурилишини анча кўпайтириш имкониятини беради.

СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводининг директори **П. М. Мирзаҳмедов** бундай деди:

— Мамлакатимиз ва республикамиз ҳаётида ўтган йиллар мобайнида содир бўлган катта ўзгаришлар биз, тракторсозларга ҳам ўз таъсирини ўтказди. Ишлаб чиқариш ҳажми қарийб икки баравар ўсди, асосий фондлар уч баравар кўпайди.

П. М. Мирзаҳмедов Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети шаънига бир қанча танқидий мулоҳазаларни айтди. Жумладан, у Чорвоқ дам олиш зонасини ўзлаштириш секин бораётганлигини таъкидлаб ўтди, путевкаларни тақсимлашда чалкашликлар бор. Шаҳар транспортининг ишини яхшилаш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш керак.

Тошкент политехника институтининг студенти **Г. Бегнаева** сўзга чиқади. КПСС XXV съезди моддий фаровонликни ошириш йўлини белгилаганлиги совет халқи тўғрисида Коммунистик партия қилаётган ғамхўрликнинг яна бир ёрқин ифодасидир, — дейди у. Студентларнинг ўқиш ва дам олиш шароитлари тинмай яхшиланмоқда.

Ўртоқ Бегнаева студентларнинг турмушини яхшилашнинг етилган масалалари тўғрисида гапирди.

Бухоро область касаба союзлари Советининг раиси **Д. Х. Алимов** қилинган ишлар тўғрисида гапириб, илғор ишчилар билан учрашувлар ўтказиш, мусобақа ғолибларига ташаккурномалар топшириш, энг яхши кишиларнинг номини меҳнат шуҳрати китобига ёзиш, плакатлар нашр этиш, тармоқ слетлари ва мураббийларнинг кенгашлари сингари касаба союзлари амалга ошираётган тадбирлар социалистик мусобақани ривожлантириш учун катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб ўтди.

Хоразм область касаба союзлари Советининг раиси **А. Х. Худойберганова** юбилей йилида ва ўнинчи беш йилликда ўз зиммасига оширилган социалистик мажбуриятлар олган область меҳнаткашларининг муваффақиятлари тўғрисида гапирди. Касаба союз ташкилотлари ишчилар, колхозчилар, мутахассислар ва хизматчиларнинг куч-ғайратларини ана шу мажбуриятларни бажаришга сафарбар этмоқдалар. Бунда ишчилар синфининг ва колхозчи деҳқонларнинг ёш ўринбосарларини тарбиялашга алоҳида эътибор берилмоқда.

Республика министрликлари ва идоралари, касаба союз органлари шаънига бир қанча мулоҳазалар айтилди. Масалан, Хоразм оловкорларига коржомалар беришнинг мавжуд нормаларини қайта кўриб чиқиш зарурлиги, спорт базалари шохобчаларини тезроқ ривожлантириш кераклиги айтиб ўтилди.

Сирдарё область касаба союзлари Советининг раиси **А. Я. Тошматов**га сўз берилади. Область меҳнаткашлари тўққизинчи беш йиллик ва ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, хўжалик ва маданий қурилишда сезиларли муваффақиятларга эришдилар.

Нотиқ касаба союзлар ишини янада яхшилашнинг бир қанча проблемаларини ўртага қўйди. Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, касаба союзларининг республика комитетлари оммавий ахборот воситаларининг тарбиявий ва пропагандистик имкониятларидан яхшироқ фойдаланишлари керак, деди у.

ВЦСПС секретари **А. В. Викторов** съездда касаба союзларининг энг муҳим вазифалари тўғрисида гапирди.

Съезд республика касаба союз ташкилотларининг бутун ишини янада яхшилаш тадбирларини белгилаб якдиллик билан резолюция қабул қилди. Съезд жонажон Коммунистик партияни, унинг ленинчи Марказий Комитетини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва ВЦСПСни Ўзбекистон касаба союзлари партия ташкилотларининг раҳбарлигида бутун куч-ғайратларини КПСС XXV съезди қарорларини шараф билан бажаришга сарфлайдилар ва мамлакатимизда коммунистик қурилиш ишига ўзларининг қўшадиган ҳиссаларини кўпайтирадилар, деб ишонтирди.

Съезд Ўзбекистон касаба союзлари республика Советини ва Ўзбекистон касаба союзлари ревизия комиссиясини сайлади.

Съезд делегатлари КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга гулдурос, узоқ давом этган қарсаклар остида табрикнома қабул қилдилар.

(ЎзТАГ).

«САЛЮТ-5»: ДАСТЛАБКИ ҲИСОБОТ

Орбитал лаборатория ичида қандай иш олиб борилганлиги тўғрисидаги ҳисоботни экипаждан эшитмоқ учун космик кема ва орбитал станция турли системаларининг мутахассислари Бойқўнғир космодромига келишди. Инженерлар «Салют—5» бортида иккинчи экспедиция плани асосида ўтказилган яна бир операциянинг тафсилотларини космонавтларга маълум қилдилар. Космонавтлар станцияни автомат режимда ишлашга ўтказганларидан кейин унинг бортидан 26 февраль куни Ерга тушириладиган аппарат ташланди. Орбитал станциядан туширилган бу посилка ичида экспедиция давомида ўтказилган илмий—тадқиқотлар ва эксперементларнинг материаллари бор эди.

Ерга туширилган аппарат аслида «Союз—5»нинг тушириладиган аппарати сингари ўзининг тормозловчи двигателига ва парашют системасига эга бўлган «багаж кичик кемаси»дан иборатдир. У ердан берилган командага мувофиқ станциядан ажралиб, мўлжалланган районда ерга тушди.

Виктор Горбатко билан Юрий Глазков инженерларга миннатдорчилик билдириб, дастлабки иш ҳисоботига киришдилар. Космонавтлар қўлида космосда ёзилган бортжурналлар, дафтарлар бор эди. Магнитофонлар ҳам уланди. Конференция бошланди.

Мутахассислар электрон-ҳисоблаш машинаси билан станция бортида регламентланган ишни ўтказган чоғда бирон-бир қийинчиликлар бўлдими, деб қизиқдилар.

— Биз ҳамма операцияларни анча тез ўтказдик,— деб жавоб берди Юрий Глазков. — Бунда бирон-бир мураккаб қийинчиликларга дуч келмадик.

Виктор Горбатко инженерларнинг илтимосига кўра станцияда атмосферани қисман алмаштириш соҳасидаги эксперимент қандай ўтказилганлиги тўғрисида гапириб берди. Экспедициянинг якунловчи босқичида ўтказиш учун режалаштирилган бу операция орбитал лабораторияларимизнинг узоқ вақт ишлаши учун катта резервларга эга эканлигини яна бир бор исботлади. Станциянинг бир томонидан очиқ космосга қаратилган клапанлари очиб қўйилди, иккинчи томондан эса, қисилган ҳаво билан тўлдирилган баллонлардан келаётган енгил шабада бамисоли поршень сингари эскириб қолган атмосферани ташқарига итариб чиқарарди.

Кема ва станция системалари мутахассис инженерларининг иш дафтарларига космонавтларнинг амалий мулоҳазалари ва таклифлари ёзила бошланди. Бу мулоҳаза ва таклифлар космик уйнинг иш интерьерига, шунингдек астронавигациянинг мураккаб проблемаларига, радио алоқаси имкониятларини кенгайтириш ва бошқа проблемаларга тааллуқли эди.

Генерал-майор А. А. Леонов космонавтларнинг мутахассислар билан дастлабки иш конференцияси якунларини шарҳлаб бундай деди:

— Космонавтлар ерга тушгач дарҳол ўтказиладиган ҳар бир ана шундай учрашув орбитал станцияларда илмий-тадқиқот жараёнини ташкил этиш ишига тузатишлар киритишимиз з г а, космонавтлар иши ва хордиқ чиқаришининг янада қулай графигини тузишимизга ёрдам беради.

Лўнда қилиб айтганда, бу космик тадқиқотлар сифатини оширишга қўшилган яна бир янги ҳиссадир.

А. А. Леоновнинг фикрича, космонавтларнинг дастлабки ҳисоботидан олинган асосий таассурот шуки, экипаж станциянинг конструкциясидан, хилма-хил илмий ва инженерлик экспериментларини ўтказиш учун унинг имкониятларидан жуда мамнундир. Шу кунларда станция учувчисиз режимда ерни тадқиқ қилишни давом эттирмоқда. Ҳозир яна бир илмий лаборатория орбитада саккиз ой давомида муваффақиятли ишлаганидан кейин шу нарса аниқ ва равшанки, «салютлар» космосдаги тажриба илмий постларидан жаҳон илм-фанининг доимо ишлаб турган лабораториясига айланмоқда, космонавтика эса, халқ хўжалигининг штатли тармоғи бўлиб қолмоқда.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС мухбири.
Бойқўнғир.

Сурхондарё области. Ихтисослаштирилган «Ленин йўли» совхози сабзавоткорлари эртанги картошка экишга киришдилар. Улар 90 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 95 центнердан ҳосил йиғиштириб олишга аҳд қилишган. Бу планда кўзда тутилганидан 5 центнер кўп. Суратда: хўжаликнинг Б. Бозоров бошлиқ бригадаси далаларида картошка экиш пайти.
И. Хўжаев фотоси (ЎзТАГ).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ ҲАҚИДА ҚИССА

Москвага, СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган ва «Совет Ўзбекистони» деб аталган кўргазма жўнатилди. Бу кўргазмани Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси ходимларининг ижодий группаси республика министрликлари ва идоралари билан биргаликда тайёрлади.

Кўпдан-кўп экспонатлар республика босиб ўтган йўлнинг муҳим босқичлари, иттифоқдош республикаларнинг қардошлик оиласида социалистик Ўзбекистоннинг гуллаб-яшнаши тўғрисида ҳикоя қилади. Саноатга, қишлоқ хўжалиги ва ирригацияга, фан ва маданиятга кенг бўлимлар бағишланган. Гидростанциялар ва саноат цехларининг макетлари, ғўза тупларининг ёнгинасида ишлаб чиқариш пешқадамлари ва новаторларининг, таниқли олимлар, санъат ва адабиёт арбобларининг фотосуратлари бор. Рангли суратлар республика меҳнаткашларининг бугунги ишлари тўғрисидаги ҳикояни тўлдиради.

(ЎзТАГ).

ЧИГИТ БЕШ-ОЛТИ КУНДА ЭКИБ БЎЛИНАДИ

КАТТА ҲОСИЛ ЙЎЛИДА

ЧЕЛАК («Совет Ўзбекистони» мухбири). «Пайариқ» совхози Самарқанд областидаги энг йирик пахтакор хўжаликлардан бири. Хўжалик деҳқонлари об-ҳаво ноқулай келишига қарамай ўтган йилни яхши якунлашди. Пахта тайёрлаш плани ошириб бажарилди. Тайёрлов пунктларига юқори сифатли пахта топширилиб, 2 миллион 600 минг сўмдан кўпроқ соф фойда олинди.

Коллектив ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида 4350 гектар ерга чигит экади. Давлатга ўтган йилдагидан 1000 тонна кўп — жами 13000 тонна пахта сотиш мажбурияти олинди. Юксак мажбуриятга эришиш учун бирмунча тадбирлар амалга оширилмоқда. Кузда ҳамма ер чуқур шудгорланди, қиш кунлари уларнинг шўри ювилди, талай майдонга яхоб суви берилди. Мавжуд 37 ҳайдов, 155 чопиқ трактори, 400 комплект борона, 70 дона чигит ва 7 дона маккажўхори экиш сеялкалари шай қилиб қўйилди.

— Ўтган йили чигит экишда ҳаммаси бўлиб 60 сеялка қатнашган эди. Биз бу йил чигит экишни беш-олти иш кунида тамомлаш учун тадбирлар ишлаб чиқдик. Шунга кўра қўшимча 12 та сеялкадан фойдаланамиз. Чигит экувчи ҳамма механизаторларга сменадошлар белгиланди. Муҳаммадали Қораев, Юсуф Эргашевга ўхшаш донгдор механизаторларимиз мавсумда 100 гектар ва ундан ошириб чигит экишга ваъда бердилар, — дейди совхоз директори Ў. Жамолов.

Совхознинг Ш. Эргашев бошлиқ маккажўхорикорлик бригадаси аъзолари бу йил 50 гектар ерга экиладиган донли экинларнинг ҳар гектаридан 120 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилишди. Маккажўхорикорлар барака уруғи қадашни сифатли ўтказиб, ниҳолни тезда ундириб олиш учун ҳозирлик кўрмоқдалар.

ҚУРУВЧИЛАР АҲДИ

Пойтахтимизнинг энг ёш турар-жой массивларидан бири бўлган Медиклар шаҳарчаси кундан-кунга гўзаллашиб бормоқда. Яқинда бу ерда яна иккита тўққиз қаватли уй фойдаланишга топширилди. Шу ерда яшайдиган аҳолига қулай бўлиши учун биноларнинг биринчи қаватига саноат моллари магазини жойлашадиган бўлди. Бу биноларни «Главташкентстрой»га қарашли 6-трестнинг 70-қурилиш бошқармаси бинокорлари қисқа муддатда фойдаланишга топширишди.

Янги массив кундан-кунга чирой очмоқда. Яқингинада бу ерда 280 та кичкинтой учун мўлжалланган болалар боғчаси фойдаланишга топширилди. Спорт ўйинлари учун майдончалар, бассейнлар, соябонлар қурилди.

— Биз Улуғ Октябрнинг 60 йиллигигача уч ярим йиллик топшириқни бажаришга аҳд қилганмиз, — дейди 70-қурилиш бошқармаси 1-участкаси бошлиғи Ю. Доленко. — Шунинг учун ҳам суръатни янада ошириб, биринчи кварталнинг ўзида яна иккита уйни фойдаланишга топширамиз. Март ойи охирида бу тўққиз қаватли уйларда 176 оила ҳовли тўйи ўтказиши мумкин.

М. ШАХОВ.

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

БУХОРО, 3 март. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда меҳнаткашлар депутатлари область Советининг сессияси бўлди.

Депутатлар КПСС XXV съезди қарорлари асосида қишлоқда қурилиш маданиятини ошириш соҳасида область маҳаллий Советларининг вазифаларини муҳокама қилдилар.

Сессияда Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримов нутқ сўзлади.

А. КУНЬЯЛНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ЛИССАБОН:

Ҳукумат яқинда фавқулодда иқтисодий тадбирларни маъқуллаган эди. Португалия Коммунистик партиясининг Бош секретари Алваро Куньял телевидение орқали уюштирилган мунозарада сўзга чиқиб, бу тадбирлар Португалиядаги ҳозирги вазият талабларига жавоб бермайди, деб таъкидлайди.

Бу тадбирлар меҳнаткашларнинг фаровонлигини ошириш, экономикани ривожлантириш ва тўлов балансидаги камомадни қисқартириш соҳасида мамлакат олдида турган проблемаларни ҳал этишга ёрдам бера олмайди.

Эскудонинг девальвация қилиниши, деб уқтириб ўтди Португалия Компартиясининг Бош секретари, Португалия ташқи савдосининг структурасини эътиборга олганда, ижобий самара бермайди.

Сўнгра А. Куньял айтдики, нарх-навонинг ўсиши ва аҳоли харид қувватининг пасайиб кетиши реал иш ҳақини камайтириб юборади. Ҳукумат капитализм позицияларини тиклаш йўлида ўтказиб келаётган ўз сиёсати машаққатларини меҳнаткашлар зиммасига юклашга уринмоқда.

ДАВЛАТ СЕКТОРИ РИВОЖЛАНМОҚДА

ДЕҲЛИ, 4 март. (ТАСС). Металлургия Ҳиндистон экономикасининг етакчи тармоғи бўлиб қолди — мамлакатда 6,7 миллион тонна пўлат эритилмоқда.

Ҳиндистон металлургиясининг Бокаро ва Бхилайдаги байроқдорлари — Ҳиндистон—Совет ҳамкорлигининг энг катта объектлари металл ишлаб чиқариш суръатларини тинимсиз оширмоқдалар.

Кўмир ва нефть саноати давлат қўлига ўтказилганидан кейин тезроқ ривожлана бошланди. Бултур кўмир қазиб чиқариш 100 миллион тоннага етай деб қолди. Давлат секторидаги кон-руда, фармацевтика, станоксозлик ва саноатнинг бошқа тармоқлари муваффақиятли ривожланмоқда.

Давлат сектори мамлакат саноатини жадал ривожлантиришнинг негизигина бўлиб қолмай, шу билан бирга иш билан таъминлаш проблемасини ҳал этишга ҳам ёрдам бермоқда. 1975—1976 молия йилининг ўзида давлат сектори корхоналарида ярим миллионга яқин ишчи ишга жойлаштирилди.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЛЕЙПЦИГДАГИ КЎРГАЗМАГА

АПН мухбири Лейпцигда ўтказиладиган баҳорги ярмарканинг Совет Иттифоқи павильони директори И. Гречко билан учрашиб, ундан кўргазмага қўйиладиган экспонатлар ҳақида ҳикоя қилиб беришни сўради.

— Совет Иттифоқи бу йил Лейпциг ярмаркасида 8 мингга яқин экспонатни намойиш этади. Шулардан 85 проценти бу ерда илк бор кўрсатилади. Виставкага келувчилар Улуғ Октябрь ғалабасидан сўнг мамлакатимиз эришган асосий ғалабалар ва 1980 йилгача бўлган халқ хўжалиги режалари билан яқиндан танишадилар.

СССР павильонига совет олимлари ва конструкторлари томонидан яратилган энг сўнгги замонавий асбоб-жиҳозлар намуналари ҳам қўйилади. ГДР савдо ташкилотларининг илтимосига кўра, химиявий асбоб-ускуналар, транспорт воситалари, озиқ-овқат ва умумий овқатланиш корхоналари учун янги машиналар, тепловоз макетларини кенг кўламда намойиш этамиз.

СССР Фанлар академияси кўргазма учун қатор экспонатлар тайёрлади. Электрон техникаси ва бошқа соҳалар учун мўлжаллаб яратилган жиҳозлар ҳам кўрсатилади.

Бу йил фазони ўзлаштириш даври бошланганига 20 йил тўлади. Совет Иттифоқининг бу соҳада эришган муваффақиятларини кўргазмага қўйиладиган экспонатлар, ҳужжат ва фотосуратлар орқали ҳикоя қилиб бериладн. Ернинг биринчи сунъий йўлдоши, «Марс-3» автомат станцияси, «Интеркосмос-1» йўлдошининг макетлари, «Союз-22» совет космик кемаси бортида муваффақиятли ишлаган ва ГДРда тайёрланган «МКФ-6» фотокамераси ҳам намойиш этилади.

Анъанага мувофиқ Лейпцигдаги ярмаркада Совет Иттифоқининг иттифоқчи республикаларидан бири иштирок этади. Бу сафар Грузия ССР экономикаси, фан ва маданияти эришган ютуқлар билан меҳмонлар таништирилади.

СССР кўргазмаси майдони 12 минг квадрат метр бўлиб алоҳида павильонда жойлашади.

ҚАРДОШ ПАРТИЯЛАРДА

ИСРОИЛ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

РИМ, 4 март. (ТАСС). Бу ерда олинган хабарларга қараганда Исроилда февраль ойининг охирида Исроил Компартияси Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтган. Унда ИКП Марказий Комитетининг Бош секретари М. Вильнер доклад қилган.

Пленумда қабул қилинган резолюцияларда шу йил 17 май куни кнессетга (парламентга) ўтказиладиган сайловга ягона номзодлар рўйхатининг келишиб олинган платформаси асосида тайёргарлик кўриш учун Исроилдаги яҳудийлар билан арабларни бирлаштирувчи тинчлик ва демократия фронтини тузишда эришилган муваффақиятлар қайд этилди.

ИКП Марказий Комитети пул тобора қадрсизланиб бораётган, тирикчилик қиймати ошаётган ва солиқлар юки ҳаддан ташқари оғирлашиб бораётган шароитда иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитларини яхшилаш учун меҳнаткашлар олиб бораётган курашга бирдамлик изҳор этди. ИКП Марказий Комитети ҳукуматнинг ва Гистадрут касаба союз бирлашмаси раҳбарларининг иш ҳақини оширмаслик ва уларнинг забастовка ўтказиш ҳуқуқларини чеклаш мақсадини кўзловчи битимни меҳнаткашларга тиқиштириш йўлидаги уринишларига кескин қарши чиқди.

Пленум резолюцияларида Исроил маъмурларининг араб маҳбуслари билан шафқатсизларча муомала қилаётганлигига қарши кескин норозилик изҳор этилди. ИКП Марказий Комитети Ашкелондаги ва бошқа жойлардаги турмаларда маҳбуслар қандай шароитларда сақланаётганлигини текшириш учун жамоатчилик вакилларидан иборат комиссия тузишни талаб қилди ҳамда Исроил халқига мурожаат қилиб, турли-туман таҳқирларга дучор қилинаётган фаластинлик маҳбусларни баралла ҳимоя қилишга чақирди.

ГВАТЕМАЛАДАГИ ТЕРРОР

ПАРИЖ, 4 март. (ТАСС). Марказий Америкадаги Гватемала Республикасида фашистларнинг «Мано бланка» деган ташкилоти тобора қутириб бормоқда. «Франс Нувель» журналининг ёзишича, шу ташкилотнинг бошлиқлари саккиз йил мобайнида ўз ташкилоти 30 минг кишининг ёстиғини қуритганлигига иқрор бўлди.

Гватемала 1954 йилда озодликка чиқиш жараёнини бошлаган, кейинчалик бу жараён бутун Латин Америкасига ёйилган бўлса, энди шу мамлакатнинг ўзи империализм ва реакция қурбони бўлиб қолди, деб таъкидлайди журнал. Гватемала революциясини бўғиб ташлаш учун Марказий разведка бошқармаси ёрдамида Гватемалага қуролли интервенция ташкил этилган эди. Мамлакат Америка империализмининг турли-туман жабр-зулм методларини синайдиган полигонга айлантирилди. Америка империализми мамлакатда инсон зотини қуритишга киришди, қамоқ лагерлари очди. Шафқатсиз сўроқлар, қийноқлар, ваҳшиёна қотилликлар, китобларни гулханларда ёқиш бошланди.

Ҳозирги кунда, деб ёзади журнал, Гватемалада куппа-кундуз куни «номаълум кишилар» хонадонларга бостириб кириб, софдил ватанпарвар ишчиларни, касаба союз арбобларини, студентларни ўғирлаб кетмоқдалар. Бу одамлар гумдон қилинмоқда, ер ости зиндонлари ва махфий қамоқхоналардаги қийноқларга бардош беролмай нобуд бўлмоқдалар.

«Франс нувель» журналининг уқтириб ёзишича, бундай аҳволнинг бош айбдорларидан бири Америка империализмидир. Гватемаладаги саноат корхоналарининг 75 проценти Америка империализми қўлига ўтиб қолган.

«ҲУЖУМ»НИНГ ЭЛЛИК ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНДИ

В. И. Ленин номли Марказий музейнинг Тошкент филиалини зиёрат қилувчиларнинг кети узилмайди. Ҳозир, Халқаро хотин-қизлар куни арафасида меҳнаткаш аёллар тақдирига Ильичнинг ҳамиша эътибор бериб келганлиги тўғрисидаги бебаҳо ҳужжатларга қизиқиш айниқса кучаймоқда. Бу ҳужжатлар Ильичнинг хотин-қизлар тенг ҳуқуқлиги, уларни актив ижтимоий фаолиятга, давлатни бошқаришга жалб этиш тўғрисидаги жуда катта ғамхўрлигини акс эттиради. Музейга келувчилар Ўзбекистонда Лениннинг ўлмас ғояларини амалга ошириш, Улуғ Октябрь туфайли республика хотин-қизлари бахт-саодатли бўлганлиги тўғрисида ҳикоя қилувчи материалларни зўр иштиёқ билан кўздан кечирмоқдалар.

Экспонатлар қаторида республика тарихидаги машҳур воқеа-ҳужумга доир ҳужжатлар бор. Октябрь нури туфайли ёруғликка чиққан минг-минглаб аёллар ўша даврларда манфур паранжини улоқтириб ташлаганликларини халқ ўз хотирасида абадий сақлаб қолган.

Музейда 3 март куни ўтказилган «Ўзбекистон хотин-қизлари — коммунизмнинг актив қурувчилари» деган илмий-назарий конференция ҳужумнинг 50 йиллигига бағишланди. Бу конференция Тошкент шаҳар партия комитети, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти, республика Фанлар академиясининг тарих институти томонидан чақирилди. Музей залини лиқ тўлдирган кишиларнинг таржимаи ҳолида Советлар мамлакати хотин-қизларининг — пешқадам ишчилар, фан ва маданият арбобларининг тақдирларида юз берган бахтли ўзгаришлар ўз ифодасини топганди. Бу ерга республикадаги хотин-қизлар ҳаракатининг ветеранлари келишди.

Кўзга кўринган олимлар конференцияда доклад қилишди. Хотин-қизлар озодлиги учун курашнинг фаол иштирокчилари ўз хотираларини сўзлаб беришди.

(ЎзТАГ).

АДИБЛАР ВА ЖАНРЛАР

ТАҚРИЗ

Филология фанлари доктори, профессор Очил Тоғаев адабий жараёнда фаол қатнашаётган, серғайрат истеъдодли олим-адабиётшунос ва танқидчиларимиздан биридир. У, айниқса, кейинги йилларда унумли ижод этмоқда. О. Тоғаев «Наврўзга ҳамнафас ижодкор», «Публицистика жанрлари», «Адиблар ва жанрлар» деб аталган ҳажман кенг, мазмунан бой китобларини ўқувчиларга тақдим этди. Бу ерда эътиборга молик бўлган «Адиблар ва жанрлар»[1] китоби хусусида сўз юритмоқчимиз.

Аввало шуни таъкидлаш керакки, адабиётшунос ўз китобини бежиз «Адиблар ва жанрлар» деб номламаган. Зеро ,тўпламда аллома публицистлар, устоз драматурглар, моҳир романнавислар, билимдон адабиётшунос олимлар, Ойбек, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Абдулла Қаҳҳор, Яшин, Уйғун, Зулфия, Шароф Рашидов, Назир Сафаров, Асқад Мухтор, Мирзакалон Исмоилий, Воҳид Зоҳидов, Иззат Султон, Сарвар Азимов ва бошқаларнинг ижодида ёқут юлдуздек порлаб турувчи энг характерли асарларни таҳлил объекти қилиб олган. Бинобарин, Очил Тоғаевнинг бу китоби реалистик адабиётнинг муҳим қирраси ҳисобланмиш жанрлар муаммоси хусусида илмий асар сифатида ҳам қимматлидир.

Бой тарих ва анъанага эга бўлган классик ва инқилобдан сўнгги давр ўзбек бадиий публицистикасининг назарий ҳамда практик муаммоларини тадқиқ этишга ҳалигача адабиётшуносларимиз етарли эътибор бераётганлари йўқ. Очил Тоғаев эса ана шу соҳада самарали тадқиқот олиб бораётган олимларимиздан.

Маълумки, публицистика — факт ва ҳодисаларни, ҳаёт ҳақиқатини сиёсий жиҳатдан бевосита англай билиш, уни даврнинг муҳим тенденциялари ва вазифалари асосида маълум ғоявий нуқтаи назардан идрок этишдир. Бу фикр китобдаги «Публицистика — сўз санъати» мақоласидан қизил ип бўлиб ўтади. Олим публицистик ижоднинг воқеликни бадиий сўз воситасида инкишоф этишидаги специфик хусусиятини изчил таҳлил этади, хулосаларини ҳозирги замон совет адабиётшунослигида публицистика ва журналистика назарияси соҳасида яратилган тадқиқотларга кенг мурожаат қилиш, муносабат билдириш, олимлар билан мунозарага киришиш орқали исботлашга уринади. Буни, айниқса, публицистикада таҳлил ва тадқиқот хусусияти, образлилик, эмоционаллик, жанр белгилари, публицистнинг индивидуал услуби ва бошқа масалалар хусусидаги фикрларидан билиб оламиз.

«Очерк ва ҳаёт» мақоласи ҳам шу жиҳатдан характерлидир. Муаллиф ҳаётий воқеаларни, одамларни ўзига хос тасвирлашда катта «тажриба» орттирган очерк жанри проблемаларига аҳамият беради, унинг ютуқ ва камчиликларини асосли равишда кўрсатиб беради. Маълумки, матбуотда, радио-телевидениеда, ҳатто, зеб бериб безатилган қалин жилдли китобларда чиқаётган баъзи очерклар бугунги диди юксак ўқувчига унча ёқинқирамаётгани сир эмас. Очил Тоғаев мазкур мақоласида ана шу фикрни назардан четда қолдирмаган ҳолда ўзбек, рус ва қардош халқлар адабиётидаги машҳур ёзувчиларнинг бадиий юксак, сара очерклари мисолида бу жанрнинг беллетристик ҳамда публицистик хусусиятга эга эканлигини кўрсатади, ҳозирги замон очеркларида намоён бўлаётган тасвир ва тадқиқ хусусияти уч — маънавий-психологик, ижтимоий-иқтисодий, илмий-техник йўналишда бораётганлигини конкрет таҳлил этади.

Синтетик жанр бўлган очеркнинг эстетик ва гражданлик функциясини белгиловчи икки — беллетристик ва публицистик хусусияти бир-бири билан узвий боғлиқ бўлиб, улардан бирининг заифлашуви очеркнинг ҳаётга актив таъсир этиш қувватини камайтиради. Муаллиф бу фикрга алоҳида диққат қилади ва ҳар бир асар таҳлилида давр тенденцияларининг қанчалик акс этганлигини очиб беради.

«Адиблар ва жанрлар»даги диққатга сазовор мақолаларнинг бири «Давр ва қаҳрамон» (Адабий этюдлар)дир. Олим Яшиннинг «Икки коммунист», И. Султоннинг «Бургутнинг парвози», «Имон», С. Азимовнинг «Юлдузлар жамоли», «Оппоқ тонг қўшиғи» ва бошқа ёзувчиларнинг шу каби асарларининг ўзига хос хусусиятларини кўрсатиб беришга уриниши таҳсинга сазовордир. Даврнинг муҳим тенденциялари ва инсон ҳаётининг бурилиш нуқталарини акс эттирган бу асарлардаги муҳим хусусият давр суронларида чиниққан қаҳрамонлар ва улардаги юксак маънавий фазилатларнинг улуғланишидир.

КПСС Марказий Комитетининг «Адабий-бадиий танқид ҳақида»ги қарори бу соҳадаги фаолият даражасини белгилаш, йўл кўрсатиш билан бирга, адабий-бадиий асарлар савиясини кўзгудай аниқ кўрсатадиган адабий танқидчилик ҳақида ҳам кўплаб танқидий мақолаларнинг яратилишига замин бўлди. О. Тоғаев китобидаги «Адабиётимиз кўзгуси» мақоласида кўпгина адабий-танқидий асарлар ҳақида асосли фикр юритилади, танқидчиларнинг эришган ютуқлари тўғри кўрсатиб ўтилади. Муаллиф, танқидчилигимизда мавзу, муаммо ҳамда жанрлар бўйича дифференция вужудга келди, деб тўғри таъкидлайди. У проза, поэзия, драматургия, сатира ва юмор, шунингдек, адабиётимизнинг бошқа умумий масалаларига бағишланган адабий-танқидий асарларнинг ўрнини кўрсатиб беради. Айни замонда В. Зоҳидов, Ҳ. Ёқубов, И. Султонов М. Қўшжонов, Л. Қаюмов ва бошқа адабиётшуносларнинг ўзига хос индивидуал ижодий услубини ёритишга интилади. Илмий мушоҳада ва тафаккурнинг кенг кўламлиги, илмийлик ва публицистик хусусиятларнинг қоришиқ ҳолда келиши бу олимлар асарларининг, умуман бугунги ўзбек адабий танқидчилигининг муҳим фазилатидир.

Автор бу мақоласида адабий танқидчиликда воқеа саналмаган ҳамда «ёши сал кексайган» асарлар ҳақида ҳам тўхталадики, буларнинг ўрнига бугунги кунда яратилаётган мантиқан пухта танқидий асарларнинг таҳлилига кенгроқ ўрин берганда мақсадга мувофиқ бўларди.

«Адиблар ва жанрлар» китобига кирган «Атоқли адиб ва публицист», «Инқилоб кураши ва ижодкор тақдири», «Сермазмун ижод» мақолаларида Шароф Рашидов, Назир Сафаров, Асқад Мухторларнинг ижодий портретларини кўз олдимизга келтиради.

У Н. Сафаров ижоди хусусида гапирганда, ёзувчининг 30-йилларда яратган драмалари, очеркларида давр тенденцияларининг ўзига хос тасвирланганини кўрсатади. «Кўрган-кечирганларим», «Наврўз» асарлари таҳлили муносабати билан автобиографик асарнинг тасвир услуби масаласига диққатини қаратади. Ижтимоий-тарихий мавзуда кўпроқ ижод қилган Н. Сафаров халқнинг инқилобий кураши тарихини ҳаққоний акс эттирди. Айни замонда бу унинг индивидуал ижодий услубининг бош хусусияти ҳисобланади.

Китобда Асқад Мухторнинг коммунистларнинг қабариқ образлари яратилган, инқилобдан сўнгги даврдаги ўзбек халқининг тарихий йўли илдизи мустаҳкам чинор дарахти рамзида умумлаштирилган «Чинор» романи ва бошқа асарлари кенг таҳлил қилинган. Маълумки, адабиётшуносларнинг «Чинор» ҳақидаги мунозарали фикрлари матбуотда босилган эди. Мақола автори ана шу фикрларга муносабат билдирганда, таҳлил янада чуқурлашган бўларди.

Китобда баҳсли, таҳрирбоп ўринлар учраб туради. Бундай жузъий нуқсонлардан қатъий назар, Очил Тоғаевнинг «Адиблар ва жанрлар» мақолалар тўплами бугунги адабий танқидчилигимиз эришаётган ютуқларга муносиб ҳисса тарзида қимматли илмий асардир.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
филология фанлари доктори.
Ғ. ҒАФУРОВ,
филология фанлари кандидати.

1. Очил Тоғаев. Адиблар ва жанрлар. Ғ. Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти, Тошкент, 1976.

ЧЕТ ЭЛ МАТБУОТИ ОҚ УЙНИНГ НОЖЎЯ ИШИНИ ТАНҚИД ҚИЛМОҚДА

Совет Иттифоқидан ҳайдаб юборилган муртад Буковский Оқ уйда қабул қилинганлиги муносабати билан чет эл матбуотида босилган бир қанча материалларда Америка маъмуриятининг бу ножўя иши далиллар билан танқид қилинмоқда.

Америкадаги газеталар, шу жумладан баъзан Совет Иттифоқига нодўстона позиция тутаётган газеталар ҳам янги маъмуриятнинг Совет Иттифоқи ички ишларига намойишкорона аралашаётганлиги қандай оқибатларга олиб бориши мумкин, деган саволни бермоқда. Жумладан, **«Нью-Йорк таймс»** газетаси бундай деб ёзади: «Бизнинг мамлакатимиз бошқа мамлакатларга ўзини қандай тутиш кераклигини айтиб туришга ҳақлими ва бу қабилдаги насиҳатгўйлик бошқаларни кўпроқ эҳтиёткорлик қилишга ва Қўшма Штатлардан юз ўгиришга мажбур этишга беихтиёр ёрдам бермайдими, деб сўраш ўринлидир».

Италияда чиқадиган **«Репубблика»** газетасининг Вашингтондаги мухбири гапларига қараганда, АҚШдаги энг обрўли обзорчилар вазиятнинг ривожи назорат остидан чиқиб кетиши ва бумеранг каби Қўшма Штатларнинг ўзига зарба уриши мумкинлигидан хавотирланаётганликларини яширмаётирлар. Италиянинг бошқа бир газетаси, — **«Паэзе сера»** Вашингтон қилган сўнгги ишнинг Совет — Америка муносабатлари учун «салбий оқибатлари бўлиши мумкинлиги» тўғрисида ёзади. Япониядаги **«Санкэй симбун»** газетаси бу ножўя ишга бундан ҳам кескинроқ баҳо беради. «Совет —Америка муносабатларига тош отилди», — деб ёзади газета.

Югославиянинг ТАНЮГ агентлиги Нью-Йоркдаги мухбирининг таъкидлаб ёзишича, Америка маъмурияти кескинликни юмшатиш сиёсатини давом эттириш истагини Буковскийнинг айни шу сиёсатга қилаётган қўпол ҳуружлари билан қандай қилиб бирга қўшмоқчи эканлиги равшан эмас. «Вашингтондагилар, — деб ёзади ТАНЮГ агентлиги, —инсон ҳуқуқлари ҳамма жойдагидан ҳам кўпроқ оёқ ости қилинаётган мамлакатларни танқид қилмаяптилар, чунки улар — АҚШнинг иттифоқчилари ёки ўз стратегик мавқеи жиҳатидан муҳим аҳамиятга эга бўлган мамлакатлардир».

АҚШ оғизда «инсон ҳуқуқлари» жарчиси бўлса ҳам, амалда АҚШ томонидан қўллаб-қувватланаётган босқинчилар асосий эркинликлардан, ерлардан ва уй-жойдан маҳрум этган фаластинлик араб халқининг вакилларини танишдан бош тортмоқда, деб ёзади Қоҳирада чиқадиган **«Ижипшн газетт»** газетаси. Токиодаги **«Нихон кэйдзай»** газетаси Жанубий Кореяда инсон ҳуқуқлари оммавий равишда бузилаётганлигига Вашингтон мутлақо бепарво қараётганлиги тўғрисида ёзади.

Кўпчилик ажнабий шарҳчилар ҳозирги Америка маъмурияти раҳбарлари тутган позицияни икки давлат ўртасидаги муносабатларда мутлақо кўрилмаган ҳодиса деб таърифламоқдалар. Деҳлида чиқадиган **«Таймс оф Индиа»** газетаси бир вақтлар президент Форд билан давлат секретари Киссинжер кескинликни юмшатиш ва ҳамкорлик вазиятини сақлаб қолишни ўйлаб, муртад Солженицинга нисбатан шундай иш қилишдан воз кечганликларини эслатиб ўтди.

«Нью-Йорк таймс» газетаси янги маъмуриятнинг шу масаладаги йўли очиқдан-очиқ ғаразли эканлигини кўрсатиб, унинг Никарагуадаги воқеаларга муносабатини мисол қилиб келтирди. Бу мамлакатда АҚШнинг сукутли розилиги билан чинакам қонли террор ҳукм сурмоқда. Вашингтоннинг бевосита мададига таянаётган диктатор Сомосанинг қўшинлари бутун-бутун қишлоқлар аҳолисини ўққа тутиб, уйларини вайрон қилиб ташламоқда, аёллар, қариялар ва болаларга ҳам шафқат қилмаяпти.

Америка матбуоти таниқли арбобларнинг бутун инсониятни тўлқинлантираётган проблемаларни ҳал этиш ишида Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатларнинг ҳамкорлик қилиши зарурлиги тўғрисидаги гапларини эслатиб ўтмоқда. Газеталар, жумладан, сенат ташқи ишлар комиссиясининг раиси Ж. Спаркмэннинг айтган гапларини келтирмоқдалар. «Бизнинг асосий мақсадимиз — муҳолифлик эмас, балки кескинликни юмшатишдир, буни ҳеч қачон унутмаслик керак. Руслар билан муҳолифлик қилишдан кўра ва биз жуда кўп йиллар банд бўлиб келган «совуқ уруш»ни яна бошлашдан кўра, улар билан келишиб олишимиз муҳимроқдир», — деган эди у.

(ТАСС).

ФОТОЛАВҲАЛАР

Сурхондарё области. Лавр Ўзбекистон шароитида очиқ майдонда ўсиши мумкин экан. Ўзбекистоннинг жанубида жойлашган мевачилик-узумчилик селекцияси станцияси ходимлари тажрибада буни синаб кўришди. Суратда: станция ходимлари лавр ўсимлиги ривожини кўздан кечиришяпти.

И. Хўжаев фотоси (ЎзТАГ).

Андижондаги «Электроаппарат» заводида самарадорлик ва сифатга катта эътибор берилмоқда. Ишлаб чиқариш илғорлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига кўплаб сифатли буюм тайёрлаш ташаббусини бошладилар. Суратда: ташаббускорлардан Нина Орлова ва Шафиқа Абибуллаевалар.

Р. Ашуров фотоси, (ЎзТАГ).

КЎЧАТ ЭКИНГ — БОҒ ҚИЛИНГ!

ТОКЗОРЛАР КЕНГАЙТИРИЛАДИ

Фарғона областидаги «Ўзбекистон» совхозида боғ ва токзор барпо этишга киришилди. Кўчат ўтқазадиган агрегатларнинг ҳаммаси экинзорларга олиб чиқилди. Механизмлардан самарали фойдаланиш кунига беш гектардан янги дарахтзор барпо этиш имкониятини беради. Хўжаликда кўкламда боғлар ва токзорлар ҳаммаси бўлиб 110 гектар кенгайтирилади. «Узплодоовощвинпром» аграр-саноат бирлашмасининг республикадаги бошқа совхозларида ҳам кўп йиллик кўчатларни ўтқазишга киришилмоқда.

(ЎзТАГ).

АХБОРОТ

САМАРҚАНД

ФАБРИКАДА НОВВОЙХОНА

Шаҳар марказидаги пойафзал фабрикасида янги технологик мосламалар асосида ишлайдиган новвойхона ишга тушди. Новвойхона асосан фабрика ошхонасидаги хўрандаларни бўрсилдоқ иссиқ нонлар билан таъминлайди.

Ошхонада бир кунда 300—350 киши овқатланади.

ҚУЛАЙЛИК

«Стройрембит»нинг Самарқанд шаҳар ремонт-қурилиш участкаси Некрасов кўчасидаги устахонада буюртмачиларнинг ўз уйларида мебелларнинг барча турларини ремонт қилиш учун буюртмалар қабул қила бошлади. Бундай буюртмалар мактабгача тарбия муассасалари, умумий таълим мактаблари, клублар, олий ўқув юртлари ётоқхоналари ва шифохоналардан ҳам тушмоқда.

Устахонанинг қўли гул ишчилари барча турдаги мебелларни буюртмачилар яшаб турган жойнинг ўзида қисқа муддатда сифатли ремонт қилиб бермоқдалар. Ремонтдан чиққан мебеллар янгиларидан сира қолишмайди. Буюртмачилар бундай қулайликлардан беҳад мамнун.

«СЕРВИС»НИНГ ТУҲФАЛАРИ

«Сервис» фирмаси коллективи юбилей йилида янги маҳсулотларни ўзлаштириш ва уни Сифат белгиси билан ишлаб чиқаришга алоҳида эътибор бермоқда.

Фирманинг кўзгу тайёрлаш цехи коллективи автомобилларнинг эшикларига ўрнатиладиган турли хил ойналар, ҳар хил шкаф, китоб жавонларига мўлжалланган ойналар ишлаб чиқаришни ўзлаштириб олди. Илгари фирмада бор-йўғи тўрт хил маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, шу кеча-кундузда 16 хил маҳсулот буюртмачиларнинг дидига мос қилиб аъло сифатда тайёрланмоқда.

АФСОНАВИЙ ҚАҲРАМОНГА ҲАЙКАЛ

Чўпонота баландлигида ҳадемай яна бир ноёб санъат асари қад кўтаради. Бу ерда халқнинг афсонавий миллий қаҳрамони Спитаменга ҳайкал ўрнатилмоқда. Самарқандлик ҳайкалтарошлар В. Дегтярев ва Н. Бандзеладзелар Спитаменнинг от устидаги жангга ҳозирлик кўриб турган бир лаҳзасини маҳорат билан тасвирлаганлар. Бу ҳайкал 10 метрли бўлиб, тез орада қадимий Чўпонотанинг тарихий ёдгорликлари орасидан муносиб жой олади.

Э. ҚОДИРОВ.

ЮВАЙЛИК, БЎЛМАСА...

А. ШТУЦА.

ҲАЖВИЯ

— Шундай қилиб, Баранкин, ичмовдим дейсанми? Ёлғонингни қўй. Мендай қария билан ўртоқларингдан уялмайсанми? Ҳар ҳолда сенинг бошлиғингман, завгарингман-а.

Нима? Шундай бўлганмиди? Ана, кўрдингми. Ичгандан сўнг қанчалигининг фарқи йўқ. Алкаголь дегани, бу шунақанги нарса, ука, мен сенга айтсам. Қанча дейсан? Гаримдоридан қилинган ароқдан икки юз грамм ва бир кружка пиво дейсанми? Шунақа қилсам инспектор ҳидини сезмайди, деб ўйладингми? Вой лақма-ей! Нимага ишонувдинг? Тамадди қилганинг билан фойдаси бўлмабди-ю? Нима единг? Нима? Буғдой?

Эҳ, Баранкин, Баранкин! Йигитлар сенинг хулқ-атворингдан бекорга хафа бўлишмаётган эканда. Эшитяпсанми уларнинг шовқин-сурон кўтаришаётганини. Айниқса Митрохин ташвишда, у нима деб дўнғиллаётганини ҳам тушуниб бўлмаяпти.

Тинчланинглар! Қаттиқроқ гапир, бундоқ ҳамма эшитсин. Бу хумпарни, ҳалигидай бир қоралаб ташлагин.

Нима дединг? Бекорга буғдой едби дейсанми? Тўғри. Бунақа қилишнинг нима кераги бор эди? (бир ўйлаб кўрчи). Жуда тўғри! Мусқатли ёнғоқ, яхши бўларди! Ундан бўлак нарса ароқнинг ҳидини йўқота олмайди.

Ана, яна вағирлашиб кетишди. Тинчланинглар! Биттадан гапирсаларинг-чи!

Тўхта, Карданов, тўхтасангчи. Сен лимон пўстлоғи тўғрисида нималар деяпсан? Ҳар қанақа ичкиликнинг ҳидини йўқотади, дейсанми? Бўлмағур гап! Тошбақанинг сутини татиб кўрмаганмисан?

Яхшиси, сен Тимофеевичдан сўраб кўргин, бизлар ёшлигимизда нималар қилиб кўрмаганмиз... Бензин билан оғзингни чайиб ташласанг ҳаммаси жойида бўлади-кетади, ҳеч қанақанги ҳид-пид билинмайди. Тимофеевич, тўғри айтяпманми?

Куксин, нимага сенинг чакагинг очилиб кетди? Бу билан бизларга маза бўлди демокчимисан? Приборлар бўлганмиди дейсанми? Ҳозирчи, борди-ю ичган бўлсанг ҳалиги найчага пуфлатишиб, дарҳол билиб олишади ичганингни.

Тўғри, дарҳол билишади. Борди-ю сенга ўхшаган тентаклардан бўлса. Мабода ақллироқ шогирд қўлга тушиб қолса у нима қилади? Хўш, ким билади?

Хўш, Пандюринг, сен айтчи, бундай пайтда уста шофер нима қилади? Тўғри! Кўм-кўк ўтдан чайнайди. Приборларнинг биронтаси ҳам сен айрон ичдингни ёки қатиқми, аниқлаб беролмайди.

Баранкин, нега кўзларингни пириллатасан? Буни билмасмидинг? Катталардан ўрганиш керак.

Мана, Тимофеевични олиб қара. Стулда аранг ўтирибди! Ичганининг ҳиди билинадими? Ёнида ўтирган одам фаҳмламаса ҳеч ким сезмайди. Ҳиди думоққа уриляптими? Йўқ! Кўрдингми, Баранкин? Кекса кадрлар бизни ерга қаратиб қўйишмайди!

Тимофеевич, сен нималар деяпсан? Тушунмаяпман. Қанақа ча-ча-ча?

Бўлди, ҳаммаси тушунарли. У қуруқ чойнинг ҳиди ичкиликнинг исини йўқотиб юборади, деяпти.

Йўқ, қария, сенинг бу гапингга қўшилмайман. Чой илгариги қипиқдан қилинган ароқ билан йиғлаб кўришарди. Энди бўлса бунақанги ароқ ишлаб чиқарилмаяпти, шу сабабли чой ҳақида гапириб ўтиришнинг ҳам ҳожати йўқ! Ишлаб чиқарилаётган ҳозирги «Экстра» ароғининг ҳидини бир лўппи чойнинг қоғози билан чайнасанг ҳам кетқизолмайсан.

Шахсан менинг ўзим худди шундай қиламан...

Тўхта! Телефон жиринглаб қолди! Яна ГАИдан бўлса керак.

Ҳа, ҳа, эшитаман!

Жим,жим, йигитлар. Тўхтасаларинг-чи, телефонда гаплашиб олай.

Ҳа, бу автобаза! Худди шундай, ўртоқ, майор, топдингиз. Соғ-саломатмисиз! Муҳокама қиляпмиз! Муҳокама! Майли энди сиз фақат уни... Бу тентакнинг правасини биринчи мартасида олиб қўйманг. Ҳали ёш, ғўр. Биз уни бу ерда адабини бериб қўямиз. Тушундим! Ҳаммаси тушунарли! Хайр, омон бўлинг!

Иш дегани бўндоғ бўлди-да! Худога шукур қилазер, Баранкин! Правангни олиб қўйишмайдиган бўлишди. Бўлмаса эртагаёқ бу ердан туёғингни шиқиллатиб қолардинг.

Барибир биз танбеҳингни бераверамиз. Қандай таклифлар бор?

Бўпти! Тўғри фикр! Мана унинг ўзи кечирим сўряпти, магазинга унинг ўзи борақолсин.

Қани, Баранкин. Кўряпсанми, йигитларнинг ҳаммаси бир сўмдан чиқаришяпти. Қани оёғингни қўлингга олиб дўконга югурчи. Правангни ювамиз!

Русчадан Т. УНАБОЕВ таржимаси.

ҲАР ТЎҒРИДА

ҚАДИМГИ ОДАМ ПОРТРЕТИ

Тянь-Шанда жуда қадим замонларда яшаган кишининг бош суяги қолдиқларига қараб ишланган портрети биринчи бор тасдиқланди. Уни таниқли совет антропологи М. М. Герасимов билан унинг шогирдлари яратишганди. Қирғизистон ССР Фанлар академиясининг археологлари Иссиққўл соҳилидаги даҳмалардан бирида ноёб идиш топган эдилар. Шу идишнинг бронза оёқлари ёш жувоннинг ҳайкал тасвири қилиб ишланган экан. Олимлар бу нарса эрамиздан олдинги VI-III асрларга мансуб демокдалар. Шундай қилиб, Ўрта Осиё ва Қозоғистон территориясида бронза даврига мансуб одамнинг биринчи реалистик ҳайкали топилди.

Совет антропологлари бош чаноғига қараб киши қиёфасини яратаётиб Тянь-Шанда қадим яшаган кишилар Монголоид иркига мансуб деган назарияни илгари сургандилар. Топилган ҳайкал шу тахминни тасдиқлади.

А. КОМАРОВ,
ТАСС мухбири.

ФРУНЗЕ.

Редактор ўринбосари
Х. ЕДГОРОВ.

„ЗАНГОРИ ЭКРАН“ ҲАФТАЛИГИ

7—13 МАРТ

ДУШАНБА
7 МАРТ,

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Зарядкага сафланинг. 10.30 — «Будильник». 11.00 — **Совет Иттифоқига хизмат қиламан.** 12.00 — «Орлёнок». 13.00 — Музикали киоск. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — **«Виборг томони»** (бадиий фильм). 16.20 — Телефильм. 16.50 — Нодир музикали асарлар. 17.45 — Халқаро панорама. 18.15— Концерт. 18.30 — Мультфильмлар. 19.00 — Янгиликлар. 19.10 «Ҳамма нарсани билишни истайман» (киножурнал). 19.20 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 20.20 Балет артистларининг концерти. 20.45 — **Икки капитан** (бадиий фильм, 4-серия). 22.00— **«Вақт».** 22.30 — Театр учрашувлари. 24.00 — Чет эл эстрадаси оҳанглари. 00.35 — **Классик кураш бўйича СССР чемпионати** (финал. Тошкентдан олиб кўрсатилади). 01.05 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — **Янгиликлар.** 10.20— **Телеминиатюралар.** 11.00 — «Қувноқ стартлар». 12.00 — «Гулдаста» (Фильм-концерт) 12.30 — **Киноактёр билан учрашув** (Олег Видов). 13.30 — «Мушоира этади давом...» 14.05 — **Классик кураш бўйича СССР чемпионати** (репортаж). 16.00 — **Бутуниттифоқ болалар музикаси ҳафталигининг ёпилиши.** 18.00 — **Мультфильмлар.** 18.25 — Ўсмирлар учун кўрсатув. 18.55 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — «Ватанпарвар » программаси. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — **«Қизлар давраси».** 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — **«Куйланг, ёш хонандалар».** 21.50 — **Мультфильм.** 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 —**Ефрейтор Збруевнинг етти қайлиғи** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Ҳужжатли фильм. 19.35 — **«Матонат»** (бадиий фильм). 20.50 — **Янгиликлар.** 21.05 — «Танишайлик» (фильм-концерт).

СЕШАНБА
8 МАРТ,

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Гимнастика. 10.30 — «Онамларга аталган қўшиқлар». 11.00 — **Бугун — Халқаро хотин-қизлар куни.** 11.30 — Хотин-қизлар, Сизлар учун! (музикали программа). 12.15 — «Бойчечаклар» (бадиий фильм). 13.20 — **Поэзия** (Р Казакова, Зулфия, О. Фокина, Е. Шевелева, Л. Васильева ва М. Борисова шеърлари). 13.50 — Ҳужжатли фильм). 14.10 — «Москвичка» (телеклуб). 15.10 — Мультфильм. 15.20 — **Цирк майдонида** 16.10 — **«Қулоқсизлар байрами»** (мультфильм премьераси). 17.50 — **Хоккей.** ЦСКА — КРИЛЬЯ СОВЕТОВ. 19.15 — Концерт. 19.30 —**«Биргамиз онажон».** (бадиий фильм). 20.40 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 20.55 — **«Ўн уч стул».** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Голубой огонёк.** 00.30 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20— Онамларнинг байрами. 10.50— Кино оламида. 11.50 — **Оналарни эъзозланг** (адабий театр). 12.15 — **Байрамингиз муборак бўлсин — азиз хотин-қизлар!** (концерт). 12.45 — **Йўлбарс ўргатувчи** (бадиий фильм). 18.05 — **Мультфильм.** 18.25 — Бойчечак. 18.55 — Концерт. 19.45 — **Ахборот.** 20.00 — Акробатик эскизлар (цирк). 20.20 — **Телеминиатюралар.** 21.00 — **Ахборот.** 21.20 — «Октябрь аёллар тақдирида» (тошкентлик хотин-қизлар билан учрашув). 22.00 — **«Вақт».** (Москва). 22.30 — «Октябрь аёллар тақдирида» (учрашувнинг давоми).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.25 — Концерт. 20.00 — **Янгиликлар.** 20.15 — **«Аёллар»** (бадиий фильм).

ЧОРШАНБА
9 МАРТ,

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Гимнастика. 10.30 — **«Қорқиз»** (бадиий фильм). 12.25 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 15.30 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — **«Турнахон»** (бадиий фильм). 17.45 — Фан оламида. 18.15 — Горнчилар қаердасиз. 19.00 — Янгиликлар. 19.10 — Спортлото. 19.25 — БАМ: Байкалнинг ярим йўлида (телеочерк). 20.10 — **«Камалак»** 20.30 — **«Севгилим Москва»** (бадиий фильм). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Концерт. 23.25 — **Хоккей:** «Спартак» — «Динамо». 00.45 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.30 — **«Камалак бизнинг қўлларимизда».** 19.00 — **«Дугоналар».** 19.30 — **Миллионлар ленинча университети.** 19.45 — **Ахборот.** 20.00 — Ижод гулшани (тележурнал). 21.00 — **Ахборот.** 21.20 — Операнинг ёш солистлари (Б. Расулов). 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Эртанги сабзавотларни экишга тайёрлашда агротехника талаблари. 22.50 — **«Империя ҳалокати»** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.25 — Математика. 19.55 — Телевизион фильмлар. 20.35 — **Янгиликлар.** 20.50 — Олий математика.

ПАЙШАНБА
10 МАРТ,

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10— Гимнастика. 10.30 — Бадиий фильм. 12.00 — Бизнинг биография — 1934 йил. 15.30 — Кинопрограмма. 16.30 — Шахмат мактаби. 17.00 — Сиз яратган боғ. 17.30 — Рус тили. 18.15 — **Қувноқ стартлар.** 19.00 **Янгиликлар.** 19.15 — **Мультфильм.** 19.35 — Фильм-концерт. 20.10 — **Миллионлар ленинча университети.** 20.40 — **Уч ўртоқ** (бадиий фильм). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — «Паяцлар» (фильм-опера). 00.55 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Зоология. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Зоология. 13.00 — Қувноқ стартлар (такрорий). 14.00 — **Ефрейтор Збруевнинг етти қайлиғи** (бадиий фильм). 18.30 — **Мультфильм.** 18.45 — **«Ёшлик».** 19.15 — Идеология ва ҳаёт. 19.45 — **Ахборот.** 20.00 — «Баҳор» Давлат халқ рақс ансамблининг концерти. 21.00 — **Ахборот.** 21.20 — Концерт 21.50 — «Экспромт». 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Қўзилатиш кампанияси қоракўлчиликда масъулиятли давр. 22.45 —**«Нодирабегим»** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.15 — «Олий ўқув юртларида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш». 20.15 —«Шамол оҳангида» (фильм-концерт). 20.35 — **Янгиликлар.** 20.50 — Физика.

ЖУМА
11 МАРТ,

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10— Гимнастика. 10.30 — Горнчилар, қаердасиз? 11.15 — **«Бунне Бакке», «Бегона»** (бадиий фильм). 12.10 — **Миллионлар ленинча университети.** 15.30 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — **Оламга саёҳат.** 16.40 — Самад Вурғуннинг ижоди. 17.25 — **«Бетховен концерти»** (бадиий фильм). 18.30 — Концерт. 19.00 — **Янгиликлар.** 19.10 — **Мультфильм.** 19.25 — Москва ва москваликлар. 19.55 — **«Қалб изҳори»** (музикали фильм). 21.00 — «Бизнинг биография — 1935 йил». 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Концерт. 00.10 — **Волейбол:** (аёллар). «Медицина институти» — «Искра». 00.50 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Биология. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Биология. 13.00 — Санъат гунчалари (такрорий). 13.30 — **«Империя ҳалокати»** (бадиий фильм). 18.30 — Болалар учун телефильм. 18.45 — **«Ёшлик».** 19.15 — **Иқтисодий билимлар — оммага.** 19.45 — **Ахборот.** 20.00 — **Оламга саёҳат.** 21.00 **«Ахборот».** 21.20 — Шермат Файзуллаев куйлайди. 22.00 — **«Вақт».** (Москва). 22.30 — **«Қиролнинг дил хуши»** (телеспектакль).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — **Бу унчалик осон эмас** (бадиий фильм). 20.10 — Ўқитувчилар учун консультация. 20.40 — Янгиликлар. 20.55 — Чизма геометрия. 21.55 — «1920 йилда туғилган». (2-кўрсатув).

ШАНБА
12 МАРТ,

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Буратино кўргазмаси. 11.00 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.30 — Концерт (музикали программа). 12.00 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 12.50 — Табиат ва инсон. 13.20 — **«Сеҳргар»** (бадиий фильм). 14.55 — Ҳужжатли фильм. 15.15 — **«Здоровье».** 15.45 Концерт. 16.00 — **Ҳайвонот оламида.** 17.00 — **Хоккей:** ЦСКА — «Трактор». 19.15 — **Мультфильмлар.** 19.45 — **«9-студия».** 20.45 — **«Икки капитан»** (бадиий фильмнинг 5-серияси). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Санъат усталари концерти. 23.30 — **Баскетбол.** «Строитель» — **«Динамо».** 00.10 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — **Янгиликлар.** 10.20 Доира рақсга чорлайди (кўрик). 11.00 — Альпинизм— халқ хўжалигига. 11.30 — Ота-оналар учун консультация. 12.05 — **Волейбол:** «Автомобилист» (Тошкент) — «Нефтчи» (Боку). 13.05 — **«Любавинларнинг тугатилиши** (бадиий фильм). 14.35 — **Ленин, Октябрь ва Ўзбекистон.** 18.05 — «Юлдузча». 18.35 — «Қизил байроқли Туркистон». 19.00 — **Ота-оналар университети.** 19.30 — **«Ахборот».** 19.45 **Олтин қўллар** (концерт). 21.00 **Ахборот.** 21.20 — **Куйланг ёш хонандалар.** 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Илғор тажриба мактаби. 22.45 — **«Хўроз»** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

17.00 — **ДУШАНБА КУРСАТУВЛАРИ.**

ЯКШАНБА
13 МАРТ,

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Зарядкага сафланинг. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — «Олға болакайлар». 13.00— Музикали киоск. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 —**«Коммунист»** (бадиий фильм). 16.30 — **Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати.** 17.15—**Мультфильм.** 17.25 — Адабий ўқиш. 17.55 — **Халқаро панорама.** 18.25 — Концерт. 19.00 — **Янгиликлар.** 19.15 — **Мультфильмлар.** 19.40 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 20.40 — Концерт. 20.55 — **«Икки капитан»** (бадиий фильмнинг 6-серияси). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — «Балет ҳақида». 23.55 — **Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати.** 00.25 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — **Янгиликлар.** 10.20— **Куйланг ёш хонандалар.** 11.00 — Телетеатр. 12.00 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 12.40 **Волейбол** (аёллар). «Автомобилист» (Тошкент) — «Динамо». 13.40 — Ота-оналар учун консультация. 14.10 — Реклама. 18.05 — «Малишок». 18.35 — Ҳамма нарса болалар учун. 19.05 — **«Илҳом».** 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Ўзбекистон санъати (фильм-концерт). 20.50 — Киножурнал. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Доира рақсга чорлайди (кўрик). 22.00 — **«Вақт».** (Москва). 22.30 — Қишлоқ хўжалик ишлари кундалиги. 22.45 — **«Плюшчихадаги уч терак»** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

16.30 — **ФРУНЗЕ КУРСАТУВЛАРИ.**

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/III да **Севги ҳақида қисса** (12.00), **Риголетто** (19.00), 7/III да **Испан миниатюралари** (19.00), 8/III да **Байрам концерти.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/III да **Оқшомдан тушгача,** 6/III да **Қор маликаси** (кундузи), **Қиёмат қарз** (кечқурун), 8/III да **Келинлар қўзғолони** (кундузи), **Кўрмайин босдим тиконни** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/III да **Кўнгли ёш қариялар,** 6/III да **Гулбаҳор қани?** 7/III да **Йиллар ўтиб,** 8/III да **Ужарлар** (кундузи), **Йиллар ўтиб** (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА —5/III да **Ишқ қурбонлари** (16.00), 6/III да **Ишқ қурбонлари** (12.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 6, 7, 8/III да **«ГРУЗИЯ ЦИРКИ» коллективи ҳамда «УЗБЕКИСТОН ЙИГИТЛАРИ»нинг чиқишлари** (11.00, 15.00, 19.30).

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Улар Ватан учун жанг қилдилар** (катта зал, 11, 14, 17, 20.00).

Ҳимоя учун сўз — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 12, 13, 19, 21.00), «ДРУЖБА» (17.40, 19.20, 21.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ (12, 14, 21.30), ҲАМЗА номли (тоқ соатларда).

Ганг узра тонг — «НУКУС» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45), «МОСКВА» «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Коммунист ҳақида қисса — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10, 21.00).

Нодирабегим — «КЎКЧА» (11, 13, 15, 17.00).

Кексалар учун эрмак — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (16, 18, 20.00).

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

профессор-ўқитувчилар составии ва проблемали лабораторияларнинг илмий ходимлари вакант вазифаларига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудири: эрон-афғон филологияси;

кафедра доцентлари: илмий коммунизм, немис филологияси, эрон-афғон филологияси, геометрия, функционал анализ (2 ўрин), математик анализ (2), эҳтимоллик назарияси ва математик статистика, дарвинизм, генетика ва экспериментал морфология, умуртқасизлар зоологияси, рус ва ўзбек журналистикаси тарихи, аналитик химия, физик химия (2), органик химия, давлат назарияси ва ҳуқуқи, табиёт факультетларининг сиёсий иқтисоди;

кафедра ассистентлари; паст ўсимликлар, баланд ўсимликлар;

фильтрлаш проблемали лабораториясининг катта илмий ходими (фан кандидати) **ва кичик илмий ходими** (илмий даражасиз);

чўкма формациялар ва чўкма конлар проблемали лабораториясига кичик илмий ходим.

КОНКУРС МУДДАТИ — 3 АПРЕЛГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, Бош корпус, Д-107-хона, кадрлар бўлими.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра профессорлари: молия ва иқтисодий кибернетика;

кафедра доцентлари: саноатда бухгалтерия ҳисоби ва анализи, сиёсий иқтисод (умумий иқтисодий ихтисослар), саноат иқтисоди;

кафедра катта ўқитувчилари: иқтисодий информацияларни механизациялаштириб ишлашни ташкил этиш (фан кандидати, АСУ бўлими учун), халқ хўжалигини планлаштириш, қишлоқ хўжалик иқтисоди, молия, иқтисодий кибернетика;

кафедра доцентлари, катта ўқитувчилар ёки ассистентлари: КПСС тарихи, илмий коммунизм, меҳнатни илмий ташкил этиш (бошқариш асослари предмети бўйича), статистика;

кафедра катта ўқитувчиси: жисмоний тарбия (классик кураш).

АНДИЖОН ФИЛИАЛИДА ИШЛАШ УЧУН

кафедра доцентлари, катта ўқитувчилари ёки ассистентлари: КПСС тарихи, эҳтимоллик назарияси.

КОНКУРС МУДДАТИ — 2 АПРЕЛГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 183«а»-уй.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Гимнастика. 10.30 — **Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати.** Спорт рақслари (эркин программа). 12.30 — Концерт. 15.25 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — **«Дубравка»** (бадиий фильм). 17.05 — Социалистик мусобақа кундалиги. 17.50 — **Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати.** Эркин программа (эркаклар). 19.30 — Концерт. 19.55—Халқаро хотин-қизлар куни 8 мартга бағишланган тантанали йиғилиш. Байрам концерти. Танаффусда — **«Вақт».** 23.20 — Хоккей. ЦСКА— «Торпедо». Танаффусда — **«Спортлото».**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.55 — Мультфильм. 18.10 — «Санъат гунчалари». 18.40 — **«Ахборот».** 18.55 — **Футбол бўйича ўсмирлар ўртасида VII халқаро турнир.** Финал учрашувининг иккинчи қисми ҳақида «Пахтакор» стадионидан репортаж. 19.35 — **«Ахборот».** 19.55 — **Халқаро хотин-қизлар куни 8 мартга бағишланган тантанали йиғилиш. Байрам концерти.** Танаффусда — **«Вақт»** (Москва). 23.20 — Бир актёр театри.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

17.50 — Душанба кўрсатувлари.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Баҳор табассуми. (музикали адабий концерт). 9.30 — Концертнинг давоми 11.15 — «Гулшан» радиожурнали. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Жамоатчи мухбирлар ёзадилар. 13.30 — Яхши кайфият (музикали программа). 14.00 — Бир миллион тонна маккажўхори дони учун. 15.45 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети. 16.00 — Футбол бўйича ўсмирлар ўртасида VII халқаро турнир. Финал. 16.40 — Сўнгги ахборот. 17.20 — Уйғур куйлари. 17.50 — Идеология ва ҳаёт. 18.15 — Коммунизм йўлидан олтмиш йил. 19.00 — Сўнгги ахборот. 19.20 — «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 19.55 — Халқаро хотин-қизлар куни 8 мартга бағишланган тантанали йиғилиш. Байрам концерти (Москва).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР:

Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.

Р. 13090. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 54.